

**Boeren moeten
meer doen voor
hun weidevogel-
subsidie**

Pag. 6

**Wageningse
blotebillen-
actie was
wereldnieuws**

Pag. 13

**SSR-W
heeft twee
chocolade-
fonteinen
gekocht**

Pag. 23

WEEKBLAD VOOR WAGENINGEN UR/

1E JAARGANG/ 14 JUNI 2007

RESOURCE

#34

Pag. 5

**PROEFSCHRIFTEN
DOOR DE MANGEL**

COLOFON

Resource, Weekblad voor Wageningen Universiteit en Researchcentrum, is een onafhankelijk weekblad voor personeel en studenten van Wageningen UR en wordt uitgegeven door Cereales Uitgeverij; ISSN 1389-7756.

Redactieadres/ Binnenhaven 1, 6709 PD Wageningen, Postbus 357, 6700 AJ Wageningen, tel. 0317 466666, fax 0317 466667, e-mail resource@cereales.nl; secretariaat Linda Glasmacher en Sandra van den Brink-Vermeulen. Geopend van 8.30 tot 12.30 uur.

Redactie/ Korné Versluis (hoofdredacteur, algemeen nieuws), telefoon 0317 466680, e-mail korne.versluis@cereales.nl;

Lieke de Kwant (eindredactie), telefoon 0317 466685, e-mail liele.de.kwant@cereales.nl;

Yvonne de Hilster (eindredactie, studenten), telefoon 0317 466687, e-mail yvonne.de.hilster@cereales.nl;

Gert van Maanen (landbouw, plant), telefoon 0317 466684, e-mail gert.van.maanen@cereales.nl;

Sara van Otterloo (eindredactie international pages), telefoon 0317 466691, e-mail sara.van.otterloo@cereales.nl;

Wim Bras (Van Hall Larenstein), telefoon 0317 466669, e-mail wim.bras@cereales.nl;

Jan Braakman (dier), telefoon 0317 466682, e-mail jan.braakman@cereales.nl;

Alexandra Branderhorst (Van Hall Larenstein), telefoon 0317 466669, e-mail alexandra.brandhorst@cereales.nl;

Laurien Holtjer (groene ruimte, dier), telefoon 0317 466689, e-mail laurien.holtjer@cereales.nl;

Willem Koert (voeding, biotechnologie), telefoon 0317 466681, e-mail willem.koert@cereales.nl;

Paul Link (internet), telefoon 0317 466690, e-mail paul.link@cereales.nl;

Nicolette Meerstadt (studenten), telefoon 0317 466666, e-mail nicolette.meerstadt@cereales.nl;

Albert Sikkema (Van Hall Larenstein), telefoon 0317 466669, e-mail albert.sikkema@cereales.nl;

Joris Tielens (economie, buitenland), telefoon 0317 466688, e-mail joris.tielens@cereales.nl;

Martin Woestenburg (groene ruimte), telefoon 0317 466682, e-mail martin.woestenburg@cereales.nl.

Landelijk nieuws: Hoger Onderwijs Persbureau (HOP).

Foto's/ Guy Ackermans, Bart de Gouw, Martijn Weterings, BvB, Rita van Biesbergen, Ruben Smit, Hoge Noorden, Jurjen Bersee

Illustraties/ Henk van Ruitenbeek, Guido de Groot

Vormgeving/ Hans Weggen, telefoon 0317 466686, e-mail hans.weggen@cereales.nl. Basisvormgeving/ Office for Design, Loek Kemming

Druk/ Dijkman Offset BV

Directeur Cereales/ Henk Prevaes

Abonnementen/ Studenten van Wageningen Universiteit en personeel van Wageningen UR krijgen Resource gratis;

anderen kunnen zich abonneren voor E52,50, buitenland E122,50 per jaar. Inlichtingen: telefoon 0317 466666.

Advertenties intern/ Onderdelen van Wageningen UR kunnen tegen speciaal tarief adverteren in Resource. Informatie bij het secretariaat.

Kleintjes is de rubriek voor niet-commerciële advertenties. Kosten E5 (studenten en medewerkers E3,50) per 30 woorden.

Advertenties extern/ Van Vliet, bureau voor media-advies, Passage 13, Postbus 20, 2040 AA Zandvoort, telefoon 023 5714745.

Serviceberichten/ Beknopte, zakelijke mededelingen van eenheden van Wageningen UR aan studenten en personeel kunnen gratis in Resource worden geplaatst. Inlichtingen: 0317 466666.

RESOURCE

#34

WEEKBLAD VOOR WAGENINGEN UR/

1E JAARGANG/ 14 JUNI 2007

DE HEI OP

Op het scherm staat de eerste zin van de nieuwe weblog van de raad van bestuur. Ontwikkeld in het kader van een nieuwe interne communicatiestrategie die de machtige bestuurders van Wageningen UR een menselijk gezicht moet geven. 'Een paar keer per jaar gaan we als Raad van Bestuur een dag de hei op', leest Aalt Dijkhuizen hardop.

'Dan hoeven we niet te werken en zwammen we een eind in de ruimte', tikt Breukink verder.

Dijkhuizen steunt. Martin Kropff trekt wit weg.

'Niet goed?', vraagt Breukink.

'Niet goed', zegt Dijkhuizen.

'Het geeft ons wel een menselijk gezicht', probeert Breukink, maar de leider der leiders duwt hem bruusk van zijn plaats en wist de passage.

'Dit biedt de mogelijkheid om een aantal onderwerpen uitgebreid te bespreken', tikt Dijkhuizen. 'Maandag 2 juni hebben dat gedaan in het WICC en...'

'...en hebben we onszelf na afloop onder tafel gedronken', stelt Breukink voor.

'...en ons speciaal gericht op de WUR-foto', tikt Dijkhuizen hoofdschuddend. 'De WUR-foto is een instrument om de wetenschappelijke en financiële resultaten van een onderling samenhangende groep te meten en waar nodig tijdig actie te ondernemen.'

'Zo schrijf je dus een weblog', zegt Kropff bewonderend.

'Wat een spannend verhaal maak je er toch van', zegt Breukink. 'Ik ben verschrikkelijk benieuwd hoe het afloopt.'

'Maar Aalt', zegt Kropff. 'Ben je niet bang dat we hier problemen mee krijgen? Hier gaan mensen boos over worden.'

Dijkhuizen scherpe blik glijdt over de tekst die hij zojuist heeft geschreven.

'Snotverdulleme', zegt Dijkhuizen. 'Je hebt gelijk.' En wederom beroeren de vaardige vingers van de bestuurder het toetsenbord.

'...en waar nodig - en in nauwe samenspraak met de betrokken leiding van de groep - tijdig actie te ondernemen', tikt Dijkhuizen.

'Dat was op het nippertje', zegt Kropff.

Willem Koert

Pag. 6

Importplattelander gaat naar de Rotary, niet naar de kerk

Pag. 8 Food valley vooral op papier groot succes

Pag. 10

'Het nieuwe leren werkt wél'

Page 20

Sasha's whole family works in the same scientific field

BOVEN HET MAAI- VELD

**Mannen
liegen over
handen-
wassen na
het toiletbezoek**

VIESPEUKEN

Uw werkplek is viezer dan u denkt. Op een toetsenbord zitten meer bacteriën dan op een wc-bril. De airco blaast miljoenen bacteriën in uw gezicht en koffieapparaten zijn een paradijs voor schimmels. Dat schreef NRC Handelsblad vorige week in een artikel over kantoorhygiëne.

Er blijken zelfs bedrijven te bestaan die de kantoren bemonsteren en adviseren over de bestrijding van micro-organismen op de werkplek. Hun advies: bezuinig niet op de schoonmaakster, en leeg koffiekoppen niet in de plantenbak. Schimmels vinden de combinatie van koffie en potgrond onweerstaanbaar. NRC vroeg ook de Wageningse levensmiddelenmicrobioloog Rijkelt Beumer, bekend van zijn onderzoek naar bacteriën in vaatdoekjes en op geld, om commentaar. Wie van griezelverhalen houdt is bij Beumer aan het verkeerde adres. Ja, het wemelt van de bacteriën en de schimmels, legt hij uit. Maar dat is niets om je druk over te maken. Iedere huid zit er vol mee, en ze stuiven constant uit je eigen broekspijp, jaszak en decolleté, legt hij uit. 'Bijna altijd zijn het goedaardige beestjes.' Juist op de meest vieze plekken zitten volgens Beumer de meest vriendelijke bacteriën. Wel aan te raden is volgens Beumer elementaire toilethygiëne. Dertig procent van de mensen schijnt de handen niet te wassen na het toiletbezoek. Vooral mannen zijn viespeuken. Volgens onderzoek liegen ze zelfs over verzuimd handenwassen. Ongewassen handen geven norovirussen een kans. Als je met zo'n virus besmet bent poep je ze in grote aantallen uit. Een ongewassen hand laat een spoor van virussen na op deurklinken. Dat hoeft niet, volgens Beumer. 'Met koud water wassen is al genoeg.'

Desondanks ziet Beumer maar weinig in bedrijven die zeggen dat ze de productiviteit van kantoorbewoners verbeteren door het kantoor klimaat te verbeteren. 'Als de productiviteit tegenvalt, ligt dat meestal aan een ander klimaat.' / KV

Omslagfoto Guy Ackermans

IN 'T NIEUWS

7 JUNI T/M 13 JUNI 2007

LUSTHOF VOOR LINNAEUS

Het arboretum De Dreijen in Wageningen wordt omgetoverd tot een Lusthof voor Linnaeus. Het driehonderdste geboortjaar van de Zweedse systematicus inspireerde zeven plaatselijke kunstenaars tot een vierkleurig barcodepad, een geluidslandschap en een oersoep-monument. De lusthof wordt op zaterdag 16 juni geopend door de Zweedse ambassadeur Hans Magnusson.

De kunstwerken in de botanische tuin zijn een lofuiting op het levenswerk van Linnaeus, 'zijn kordate, eenduidige indeling van het planten- en dierenrijk'. Zo creëerde René van Corven een virus van bestek, om de bijzondere groep organismen te eren die aan de dubbele naamgeving is ontsnapt. Dichter Laurens van der Zee laat kinderstemmen Latijnse soortnamen opdreunen. In de vijver ligt een monument voor het leven met celdelingen in een oersoep, terwijl een doorsnede van een lotuswortel de negen poorten naar de hemel toont, een kunstwerk van beeldend kunstenaar July Leesberg. De buste van Linnaeus, een permanent beeld in de tuin, krijgt voor de gelegenheid een kroon. De kunst in de Dreijen wordt vergezeld door een tentoonstelling over Linnaeus in Historisch Museum De Casteelse Poort, en een herbarium van de Engelse koopman en VOC-bestuurder George Clifford. / GvM

De buste van Linnaeus, die één deze dagen een kroon krijgt, met daarachter het kunstwerk 'Nio Portar å Himlen' van Janneke van Dijk, een uitvergrote doorsnede van de lotuswortel. / foto GA

FUSIE NOORDELIJKE HOGESCHOLEN

Twee concurrenten van Van Hall Larenstein in Leeuwarden bundelen de krachten: de Christelijke Hogeschool Nederland en de Hogeschool Drenthe. Samen krijgen ze ongeveer 2,5 procent van de hbo-markt in handen.

Aan de instellingen studeren in totaal zo'n negenduizend studenten. De CHN is de grootste van de twee en had afgelopen jaar een instroom van 2219 studenten. De Hogeschool Drenthe trok er 809. De Hogeschool Drenthe heeft weinig financiële middelen om tegenvallers op te vangen. De 'solvabiliteit' – het vermogen om op lange termijn aan financiële verplichtingen te voldoen – schommelde al jaren rond de 21 procent. De HBO-raad hanteert een norm van 35 procent. De CHN zat juist boven die norm. Robert Veenstra van de CHN wordt de bestuursvoorzitter van de nieuwe school. Cees Bijl van de Hogeschool Drenthe gaat de raad van toezicht leiden. Leeuwarden wordt de hoofdvestiging, maar de huidige vestigingen blijven open. / HOP

MANSHOLTPRIJS VOOR ALUMNUS HUIJGEN

Ir. Jan Huijgen heeft de Sicco Mansholt-prijs 2007 gekregen voor zijn bijdrage aan de duurzame landbouw. Huijgen, bekend van de multifunctionele boerderij Eemlandhoeve, werkt ook voor Wageningen UR. Hij ontving de prijs op 7 juni uit handen van milieuminister Cramer, met een geldgedrag van 25 duizend euro.

De Mansholtprijs wordt om de twee jaar uitgereikt aan mensen die 'inspirerend en innoverend hebben bijgedragen aan duurzame landbouw, plattelandsontwikkeling en een eerlijke verdeling van de hulpbronnen in de wereld'. Boerenzoon en alumnus van Wageningen Universiteit Jan Huijgen is oprichter en eigenaar van de Eemlandhoeve, een demonstratiebedrijf voor de multifunctionele landbouw. Huijgen houdt zoogkoeien, maar heeft op zijn hoeve is ook vergader ruimte, schoolklassen komen er op bezoek, er wordt gebeeldhouwd en een zorgboerderij is in de maak.

In zijn dankwoord bij ontvangst van de

prijs in Den Haag, zei Huijgen dat hij gelooft dat stedelingen veel behoefte hebben aan rust en ruimte, en dat boeren meer dan nu die rust en ruimte als een van hun producten moeten zien. Huijgen werkt sinds vorig jaar voor twee dagen per week als freelancer voor Wageningen UR, onder andere aan het manifest Veelzijdig Platteland en de oprichting van een taskforce multifunctionele landbouw. / JT

(INGEZONDEN MEDEDELING)

Kijk voor 'de week van de Raad van Bestuur' op de 'News and Events' site van Wageningen UR: www.intranet.wur.nl

NWO-SUBSIDIES VOOR CHEMICI

Vier Wageningse groepen zijn in de prijzen gevallen bij de toekenning van subsidies op het gebied Chemische Wetenschappen van onderzoeksfinancier NWO.

Microbioloog prof. Fons Stam krijgt 675 duizend euro. Zijn groep behoort tot de acht Nederlandse onderzoeksgroepen aan wie een zogeheten Topsubsidie is toegekend. Stam gaat daarmee in vijf jaar tijd het onderzoek naar elektronentransport in anaerobe bacteriën te versterken. De drie andere onderzoeksgroepen ontvingen de Echosubsidie van 225 duizend euro voor excellent en risicovol onderzoek, waarvan in totaal 28 voorstellen zijn gehonoreerd. Chemicus dr. Maurice Franssen werkt daarmee aan de bereiding van een bouwsteen voor nylon uit aardappels, biochemicus prof. Ton Visser bestudeert met dr. Dirk Bald van de VU Amsterdam de dynamica van de moleculaire krachtcentrale en ATP-synthase, en organisch chemicus dr. Ton Marcelis onderzoekt de chemie van netwerkende nanodeeltjes. / GvM

WETENSCHAPPER HOEFT NIET IN TE BURGEREN

Wetenschappers van buiten de Europese Unie worden vrijgesteld van de inburgeringsplicht die in Nederland geldt. Ook hebben ze geen werkvergunning meer nodig om hier aan de bak te komen.

De versoepeling geldt voor alle wetenschappers en aio's die gegarandeerd aan onderzoeksgroepen kunnen meedoen, en voor hun familieleden. Het kabinet volgt hiermee een Europese richtlijn voor toelating van wetenschappers tot de EU. De migratieregels binnen Europa worden ook ruimhartiger. Wetenschappers die in een andere lidstaat werkzaam zijn en voor onderzoek in Nederland moeten zijn, hoeven geen tijdelijke verblijfsvergunning aan te vragen.

De regeling is vergelijkbaar met die voor studenten van buiten de EU en zogenaamde 'kennismigranten'. Voor die laatste groep geldt een salariseis van 45 duizend euro per jaar, of ruim dertigduizend euro voor hoogopgeleiden jonger dan dertig. Daaraan konden veel wetenschappers niet voldoen. Voor niet-EU-studenten die hun diploma in Nederland behalen en hier willen blijven zijn de salariseisen onlangs verlaagd tot 25 duizend euro. Nederland vreest in de nabije toekomst een tekort aan hoogopgeleiden. Door de strenge migratieregels te schrappen voor kenniswerkers en studenten van buiten de EU, hoopt het kabinet meer kennis te importeren. / HOP

‘We hebben nu al ruimte voor commentaren, maar die wordt niet altijd benut’

MEER RUIMTE VOOR KRITIEK OP PROEFSCHRIFTEN

Leden van leescommissies moeten meer gebruikmaken van de mogelijkheid om kritiek te leveren op proefschriften. Het College van Promoties van Wageningen UR gaat dit stimuleren. Dat is het resultaat van een kritische evaluatie van de manier waarop leescommissies functioneren.

De evaluatie is uitgevoerd op verzoek van het College voor Promoties. Dat gaat ook een systeem invoeren om het niveau van de proefschriften te vergelijken met theses uit andere landen. De raad van bestuur heeft bij het College voor Promoties

aangedrongen op een dergelijke beoordeling, die een beeld moet geven van de positie van het Wageningse onderzoek in de wereld.

Leescommissies kunnen nu al commentaar geven op proefschriften, maar daarvan maken ze nog te weinig gebruik, verklaart Frans Kok, decaan van de Wageningse onderzoeksscholen en lid van het College voor Promoties. ‘We hebben nu al ruimte voor commentaren, maar we constateren regelmatig dat die niet wordt benut. Meestal zijn het juist de externe referenten die wel gebruikmaken

van de commentaarmogelijkheid.’ In het nieuwe systeem zal een onvoldoende van één van de leden van de leescommissie altijd leiden tot uitstel van de promotie. De promotor moet de promovendus vervolgens begeleiden bij de verbetering van het proefschrift. Het systeem wordt na de zomer ingevoerd, zegt Kok. De directeurs van de onderzoeksscholen hebben hun goedkeuring gegeven. Vorige week uitte Aad Termorshuizen in Resource nog kritiek op de kwaliteit van de promoties. ‘Als opponent voel ik me bij de plichtigheid vooral een decoratief ele-

ment’, schreef hij. Termorshuizen vindt dat externe referenten commentaar moeten kunnen geven op conceptteksten. Paul Richards, hoogleraar Technologie en agrarische ontwikkeling, kent het Britse systeem waarbij proefschriften op die manier worden beoordeeld. Hij meent dat daarbij veel tijd verloren gaat. ‘Als we dat hier zouden doen, gaat de dynamiek van het proces verloren. Het Britse systeem heeft voordelen, maar het Wageningse ook. De publieke verdediging van het proefschrift biedt waarborgen, ook al heeft de kandidaat de titel al binnen.’ / JB

BIBLIOTHEEK SNELST EN GOEDKOOPST

De bibliotheek van Wageningen UR levert het snelst zijn boeken, en kost bovendien het minst. Dat blijkt uit een vergelijkende studie van universiteitsbibliotheken.

De universiteitsbibliotheken vergelijken jaarlijks onderling hun prestaties. Het rapport over 2005 bevat veel goed nieuws voor de Wageningse bibliotheek. Eén van de traditioneel zwakke punten, de snelheid waarmee bestelde boeken bij de gebruiker kwamen, is sterk verbeterd. Wageningen was tot 2004 de traagste bibliotheek. In 2005 was Wageningen juist de snelste. Bibliothecaris Dick van Zaane: ‘Voor een deel heeft dat te maken met de

manier waarop wij registreren, maar belangrijker is dat wij ons best hebben gedaan om onszelf te verbeteren. Dat is goed gelukt.’

Ook is de bibliotheek relatief goedkoop. Per euro omzet geeft Wageningen UR het minst uit aan de bibliotheek. De openingstijden van de bibliotheek is een punt waarop Wageningen slecht scoort. Van Zaane: ‘We zijn al jaren hekenschluiter. We hebben wel geëxperimenteerd met ruimere openingstijden, maar daar bleek geen grote belangstelling voor. Ik denk dat dat in het nieuwe Forum gaat veranderen. Daar lopen altijd veel meer mensen. Ik verwacht dat het dan zinniger

is om de openingstijden te verruimen.’ De bibliotheek in het Forum zal op werkdagen tot tien uur ’s avonds open zijn, op zaterdag tot vijf uur, en ’s zondags tot drie. Opmerkelijk is verder dat Wageningse studenten en onderzoekers relatief veel gebruikmaken van digitale informatie. Bij andere universiteiten worden meer papieren boeken en tijdschriften uitgeleend. De Wageningse bibliotheek heeft veel meer bezoek van de digitale informatiekanalen zoals Web of Science. Volgens Van Zaane is dat het gevolg van het beleid van de bibliotheek om zoveel mogelijk te besparen op papier, en te investeren in digitale toegankelijkheid van tijdschriften. / KV

WEEKBERICHT VAN RAAD VAN BESTUUR

Onder de titel ‘De week van de RvB’ gaat de raad van bestuur van Wageningen UR wekelijks een overzicht van haar bezigheden geven op intranet. De weekberichten moet de communicatie tussen bestuurders en de werkvloer verbeteren. In het eerste bericht vertellen de bestuurders onder andere over bezoeken aan Kansas State University, de opening van een kantoor in Brazilië en de heidedag van de concernraad. Medewerkers van Wageningen Imares krijgen nog voor de zomer duidelijkheid over de nieuwe locatie van het instituut, schrijven de bestuurders verder. Op achttien juni nemen ze een besluit. / KV

RABBINGE GERIDDERD

Universiteitshoogleraar prof. Rudy Rabbinge is benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Hij kreeg zijn lintje op 5 juni ter gelegenheid van zijn afscheid als lid van de Eerste Kamer.

Het is de tweede keer dat Rabbinge koninklijk onderscheiden werd. In 1998 is hij benoemd tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw. Rabbinge (55) is onlangs gekozen tot lid van de Koninklijke Academie van Wetenschappen (KNAW). Hij is sinds 2001 universiteitshoogleraar, met als leeropdracht duurzame ontwikkeling en systeeminnovatie, en was tot vorig jaar decaan van de Wageningen Graduate Schools. Hij is daarnaast al jarenlang voor de PvdA actief in de politiek, onder meer voor de Provinciale Staten van Gelderland (1978-1988) en als lid en fractiesecretaris van de Eerste Kamer (1999-2007). Bovendien bekleedt en vervulde hij talrijke advies- en bestuursfuncties in binnen- en buitenland. Een van zijn meest recente benoemeningen is die van voorzitter Scientific Council van de Consultative Group of International Agricultural Research. / GvM

LATE BESLISSERS/ Prof. Pim Brascamp, directeur van het onderwijsinstituut van Wageningen Universiteit, heet scholieren welkom tijdens de open dag in het Forum. De universiteit heeft onder andere met radiospotjes geprobeerd meer scholieren naar de dag te lokken. Dat is gelukt. Vorig jaar waren er 170 potentiële studenten op de ‘late-beslissersdag’, nu 308. Tweederde kwam voor een bacheloropleiding, een derde voor een master. / KV, foto GA

UIT 'T VELD

NIEUWS UIT DE WETENSCHAP

BELEID WEIDEOGELS MOET STRENGER

Hoewel agrarische natuurbeheerders de afgesproken normen voor weidevogelbeheer halen, gaat het nog steeds slecht met de grutto en andere weidevogels. De eisen moeten zwaarder, concluderen onderzoekers van Alterra en het Milieu en Natuur Planbureau (MNP) in een evaluatie.

Boeren en particulieren krijgen subsidie voor maatregelen die de weidevogelstand moeten verbeteren, zoals bescherming van broedende grutto's. Alterra onderzocht samen met het MNP of de subsidie-regelingen voldoende zijn om de natuur in Nederland te behouden.

De onderzoekers concluderen dat het ietsje beter gaat met de natuur, maar dat agrarisch natuurbeheer efficiënter kan.

De boeren voldoen dan wel aan de afgesproken criteria, maar het aantal weidevogels gaat nog steeds achteruit. De normen mogen daarom best wat hoger, zegt Marlies Sanders, projectleider vanuit Alterra. 'De meeste boeren kiezen nu voor een licht beschermingspakket waarin ze op hun terrein moeten voldoen aan bijvoorbeeld maar één broedende vogel per vier hectare. Dit halen ze bijna allemaal wel en dus krijgen de boeren hun geld.'

Uit de evaluatie blijkt dat iets zwaardere eisen, zoals een verdubbeling van de periode dat boeren niet mogen maaien, al een groot positief effect hebben op de weidevogelstand. 'Het kost misschien iets meer tijd en geld, maar een paar stappen meer is voor veel boeren nog prima te doen', zegt Sanders. / LH

Een jonge kievit. / foto RS

STEDELINGEN MENGEN WEINIG MET DORPELINGEN

Stedelingen die op het platteland gaan wonen, worden wel lid van lokale verenigingen maar mengen zich toch maar weinig onder de autochtone bevolking. Daardoor vinden de nieuwkomers ook weinig aansluiting bij de lokale politiek. Het landschap kan de twee groepen bij elkaar brengen.

Dat concludeert het LEI na een onderzoek naar de betrokkenheid van nieuwkomers bij het verenigingsleven en het lokale bestuur op Schouwen-Duiveland en in Reeuwijk, een dorp in het groene hart. De nieuwkomers komen doorgaans uit de stad, hebben meer geld en zijn hoger opgeleid dan de mensen die van oudsher in het dorp wonen. Ze worden wel lid van lokale verenigingen, maar dat is dan eerder de golf- of tennisclub dan de voetbal- of korfbalvereniging. Ook gaan nieuwkomers eerder naar de plaatselijke Rotary dan naar de kerk, die voor de autochtonen wel een belangrijke rol speelt. Het blijkt dat deze segregatie in het publieke leven zich ook vertaalt in de deel-

name van de nieuwkomers in de lokale politiek. Nieuwkomers doen daar niet aan mee, en dat komt volgens onderzoekster ir. Greet Overbeek doordat de lokale partijen werven in de verenigingen waar vooral de oorspronkelijke inwoners lid van zijn.

Het landschap kan de groepen bij elkaar brengen, denken de onderzoekers. De stedelingen komen wonen op het platteland vanwege de rust, ruimte en het mooie landschap. Boeren die van oudsher in het gebied wonen onderhouden dat landschap. Gemeenten kunnen daar volgens Overbeek meer op inspelen, bijvoorbeeld door een introductiedag te organiseren voor nieuwkomers. Dat gebeurt al op Schouwen-Duiveland, waar nieuwkomers te horen krijgen hoe ze kunnen bijdragen aan het landschap. Ook kunnen gemeenten clubjes oprichten van boeren en 'buitenlui' waarin de laatsten leren hoe ze hun erf kunnen bijhouden of het landschap kunnen beheren. / JT

KANS DAT MIGREREND WILD VEE BESMET IS KLEIN

De kans dat migrerende wilde zwijnen en edelherten ziektes overbrengen naar landbouwdieren is klein, maar voor een aantal locaties zeker niet verwaarloosbaar. Dat concluderen Alterra en CIDC-Lelystad na een inventarisatie van de risico's van zogenaamde 'robuuste verbindingen'.

Deze verbindingzones moeten het straks mogelijk maken voor plant- en diersoorten om te migreren tussen nu nog geïsoleerde natuurgebieden zoals de Veluwe en de Meinweg in Limburg. Tien van deze verbindingen richten zich specifiek op de migratie van edelherten. Ook wilde zwijnen zouden hier gebruik van kunnen maken.

Mooi voor de natuur, maar minder voor de landbouw, zeggen veehouders. Zij vrezen dat de dieren ziektes zoals varkenspest, mond- en klauwzeer en koeiengriep overbrengen op hun vee.

De kans dat dit gebeurt is echter klein, stellen de Wageningse onderzoekers die in opdracht van het ministerie van LNV de

risico's in kaart brachten. De gevreesde virussen komen namelijk nauwelijks voor onder wilde herten en zwijnen. Bovendien is contact tussen hen en de landbouwhuisdieren in de omgeving van de migratieroutes beperkt.

Op basis van het rapport stelt minister Verburg van LNV dat provincies vooral door moeten gaan met de realisering van de robuuste verbindingen. De onderzoekers scharen zich achter dit besluit, maar plaatsen ook enkele kanttekeningen.

Want hoewel de kans op besmetting klein is, blijft overdracht mogelijk. Bij een eventuele uitbraak zijn de gevolgen groot voor regio's met veel veehouderijen.

Daarom moeten er maatregelen worden genomen die contact tussen vee en wilde dieren verder uitsluiten. Boeren kunnen elektrische rasters als afscheiding van hun erf plaatsen en hun vee binnenhouden in de periode dat edelherten en wilde zwijnen zich massaal verplaatsen. Ook moeten de robuuste verbindingzones afsluitbaar zijn, voor het geval een ziekte uitbreekt onder de wilde dieren. / LH

‘Ik was vol
vertrouwen over
wat we met visolie
kunnen bereiken,
maar ben nu veel
voorzichtiger’

ROLGORDIJNEN TEGEN UITSTOOT AMMONIAK

Grote ventilatieopeningen in koeienstallen leiden tot een hogere ammoniakuitstoot dan tot nu toe werd aangenomen. Dat concluderen onderzoekers van het praktijknetwerk Koeien & Kansen.

Melkkoeien hebben behoefte aan goede ventilatie omdat ze veel warmte en vocht produceren. De laatste decennia hebben veel melkveebedrijven daarom de ventilatieopeningen in hun stalwanden vergroot. Als het echter flink waait, verdwijnt er behalve warmte en vocht ook veel ammoniak; veel meer dan bij kleinere ventilatieopeningen. De onderzoekers adviseren boeren daarom rolgordijnen te plaatsen die automatisch een deel van de openingen afsluiten als het harder gaat waaien. Mechanische ventilatie en luchtzuivering zijn geen optie, volgens Michel Smits van de Animal Sciences Group. ‘Dat kan voor varkens en kippen, maar de ventilatiebehoefte van koeien is zo groot dat de kosten veel te hoog zijn.’ / LH

VETTE VIS VOORKOMT DEPRESSIE NIET

De vetzuren in vis helpen zo ongeveer tegen alles, als je de wetenschapspagina’s mag geloven. Ze verdrijven zelfs somberte. Maar tijdens een Wageningse symposium springen er haarscheurtjes in het imago van vette vis. Depressie is een *emerging disease*, waar-schuwt de WHO. Nu al staat depressie op de vierde plaats in de top tien van de economisch meest schadelijke ziektes. In Nederland veroorzaakt depressie op jaarbasis meer dan twee miljard euro schade. Dat is ongeveer evenveel als het ministerie van LNV in een jaar uitgeeft. En over vijftien jaar, verwachten statistici, staat depressie in de ranglijst van de economisch meest schadelijke ziekten op de tweede plaats, pal onder aids. Daarom zijn wetenschappers naastig op zoek naar een strategie om depressie via voeding te verzachten. Epidemiologische studies zoals die van dr. George Mamalakis van de University of Crete in Heraklion, doen vermoeden dat een hoge inname van vetten uit vis beschermt tegen depressies. Mamalakis ontdekte dat Kretenzers met veel visvetzuren in hun vetreserves tientallen procenten minder kans op depressie hebben. ‘Het is natuurlijk nog

maar de vraag of zo’n statistisch verband ook klinisch relevant is, en of het zin heeft mensen met een depressie meer vetzuren uit vis te geven’, zegt Mamalakis tijdens het symposium N-3 *Fatty Acids and Mental Health*. Volgens de theorie gebruiken hersencellen visvetzuren voor hun membranen. Naarmate er meer van die omega-3-vetzuren in hersencellen zitten, zouden ze beter functioneren. Maar de werkelijkheid trekt zich weinig van de theorie aan, ontdekte de biologisch psycholoog prof. Peter Rogers van Bristol University. ‘Er is een aantal buitengewoon positieve studies onder manisch-depressieve patiënten. De proefpersonen gingen met sprongen vooruit toen ze visolie kregen. Toen ik dat las was ik vol vertrouwen over wat we met visolie zouden kunnen bereiken. Maar nu ben ik stukken voorzichtiger.’ Rogers deed een onderzoek onder tweehonderd mensen met een milde depressie. Twaalf weken lang gaf hij ze dagelijks anderhalve gram visvetzuren. Dat is beduidend meer dan de gemiddelde Brit consumeert. Zonder resultaat. Een soortgelijke teleurstelling moest ir. Ondine van de Rest van de afdeling Humane voeding verwerken. Een half jaar

lang gaf de Wageningse promovenda driehonderd gezonde 65-plussers een kleine twee gram visvetzuren per dag. De ouderen gingen zich daardoor niet beter voelen. ‘Het lijkt er niet op dat je met visoliesupplementen bij gezonde ouderen depressie kunt voorkomen’, concludeert Van de Rest. Dat is slecht nieuws. Naarmate mensen ouder worden stijgt de kans dat ze een depressie krijgen. De vergrijzing is een belangrijke oorzaak van de toename van het aantal depressies. Al met al suggereren de studies die op 12 en 13 juni tijdens het symposium aan de orde komen niet dat een dieet met meer visolie helpt tegen depressie, vreest prof. Daan Kromhout van de afdeling Humane voeding. ‘Maar het zou natuurlijk kunnen dat de studies die hier worden gepresenteerd niet lang genoeg duren’, zegt hij. ‘Op dit moment loopt de Alpha-Omega Trial waarbij we mensen drie en een half jaar lang extra visvetzuren geven. Die trial is eigenlijk bedoeld om het effect op harten bloedvaten te onderzoeken, maar we kijken ook naar mentale effecten. Als die studie in 2010 is afgerond weten we meer.’ / WK

KRUIDEN LEGGEN GEVAARLIJKE STOFFEN AAN DE LEIBAND

Omdat ze kankerverwekkend zijn mag de levensmiddelenindustrie ze niet meer gebruiken als geur- en smaakstof. Maar verbindingen als safrol, estragol en methyleugenol zitten ook in kruiden. Daar kunnen ze geen kwaad, ontdekte een Wageningse promovenda. Andere componenten blokkeren de kankerverwekkende eigenschappen van de smaakmakers.

De verbindingen die ir. Suzanne Jeurissen onderzocht heten alkenylbenzenen. ‘De drie alkenylbenzenen die ik onderzocht vind je bijvoorbeeld in basilicum, anijs en nootmuskaat’, zegt de aio. ‘Het zijn niet zulke complexe verbindingen. Je kunt ze dus ook synthetiseren. Die synthetische versies vond je tot voor kort in voedingsmiddelen.’ Methyleugenol zat wel eens in kauwgum, safrol in cola’s. Nu is dat niet meer zo. Brussel heeft het gebruik van safrol, estragol en methyleugenol in voeding zo goed als verboden omdat de stoffen kankerverwekkend zijn, zegt Jeurissen. ‘Ze maken zich vast aan het DNA en kunnen zo het erfelijk materiaal beschadigen.’ Jeurissen onderzocht voor drie potentieel riskante smaakmakers hoe dat proces precies verloopt. De componenten zelf doen niets, maar enzymen in de lever veranderen de verbindingen in stoffen die wel degelijk gevaarlijk kunnen zijn. Eén van die enzymen is P450-1A2. De aanmaak van dat enzym gaat omhoog als

In basilicum zitten naast alkenylbenzenen ook bestanddelen die voorkomen dat deze stoffen veranderen in kankerverwekkende verbindingen. / foto GA

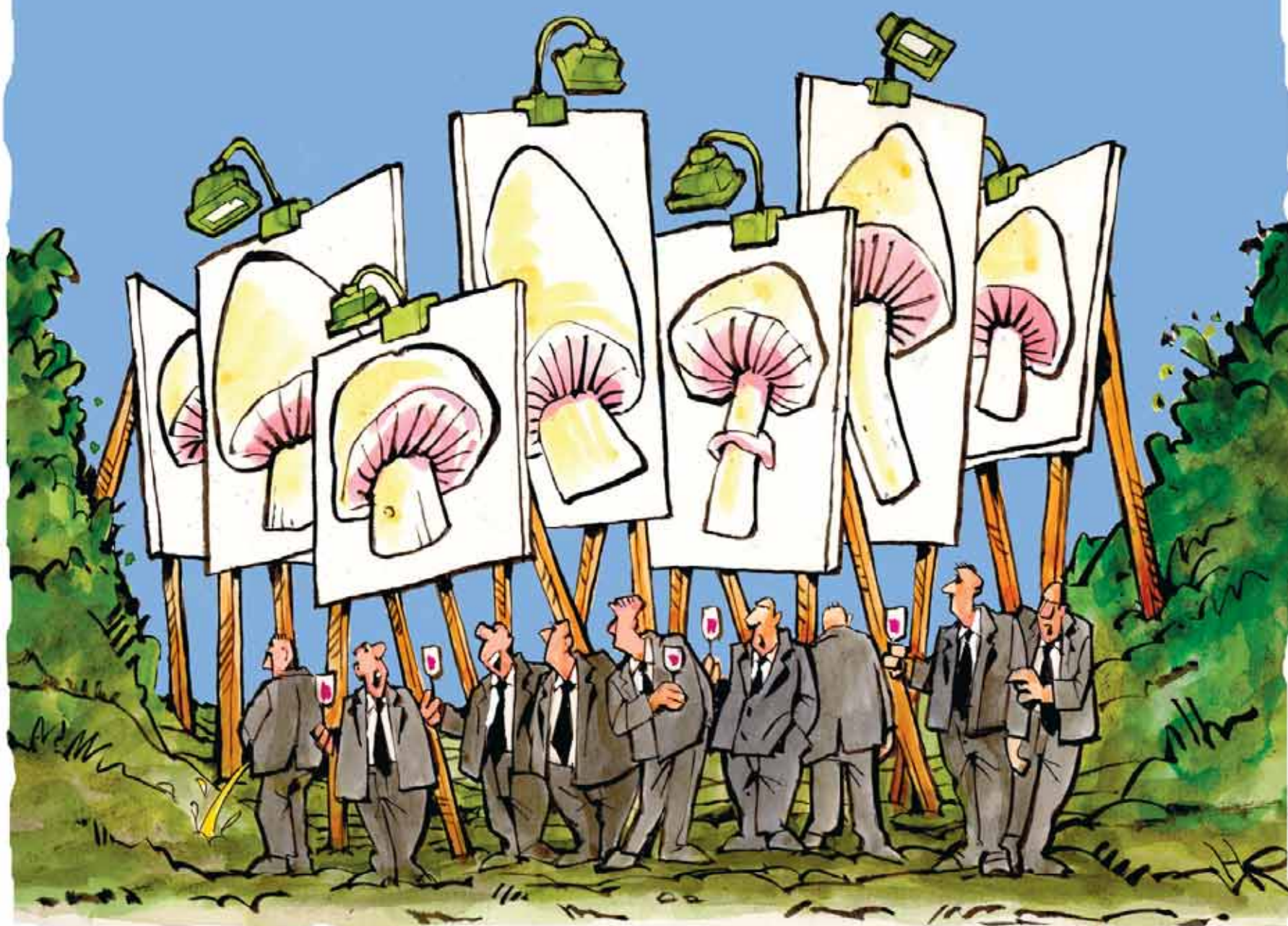
mensen roken en gebarbecued vlees eten of kool eten. De EU werkt aan wetgeving die de toevoeging van alkenylbenzenen aan voeding verbiedt. Het gebruik van kruiden als nootmuskaat en basilicum blijft echter gewoon toegestaan. ‘Het is ook helemaal niet nodig om een kruid als basilicum te verbieden’, zegt Jeurissen. ‘Uit mijn promotieonderzoek blijkt dat er in basilicum ook bestanddelen zitten die voorkomen dat de alkenylbenzenen veranderen in

kankerverwekkende verbindingen. Ze remmen de enzymen die de smaakstoffen omzetten.’ Jeurissen sluit niet uit dat ook andere voedingsmiddelen dan tuinkruiden de remmende componenten bevatten. ‘Ik heb alleen onderzoek gedaan in reageerbuizen’, besluit Jeurissen. ‘We weten daarom nog niet of alle stoffen in basilicum daadwerkelijk de lever bereiken, waar de kankerverwekkende metabolieten van alkenylbenzenen ontstaan. Stel

dat de alkenylbenzenen wel in de lever komen, maar de remmende componenten in basilicum niet. Dan heb je alsnog een probleem. Om meer zekerheid te hebben over de risico’s van deze stoffen zouden we eigenlijk ook de effecten in proefdieren moeten bestuderen.’ / WK

Suzanne Jeurissen promoveert op 15 juni bij prof. Ivonne Rietjens, hoogleraar in de Toxicologie, en prof. Ernst Südhof, voormalig hoogleraar Organische chemie.

HET PAPIEREN SUCCES VAN FOOD VALLEY

De Wageningse Food Valley wordt de Silicon Valley van de Europese voedingsindustrie, beweren beleidsstukken en managers. Het ene na het andere bedrijf strijkt neer in de Vallei en laaft zich aan de kennisbron die Wageningen heet. Jammer genoeg trekt de werkelijkheid zich weinig van de retoriek aan.

door WILLEM KOERT, illustratie HENK VAN RUITENBEEK

Doodziek wordt Martin Schoester er van. Al drie jaar werkt de autochtone Wageningse zich samen met zijn vrouw Simone uit de naad om hun viskwekerij van de grond te krijgen. 'Soms lijkt het alsof we een stapje verder komen', verzucht hij. 'Maar daarna krijgen we weer een brief van de gemeente waarin staat dat de hele zaak niet doorgaat. Het schiet maar niet op.'

Toch peinen de Schoesters er niet over om te stoppen. Ze willen snoekbaars gaan kweken op een nieuwe manier. 'Snoekbaars is een moeilijke vis', zegt Schoester. 'Er zijn in West-Europa maar een paar bedrijven die zich eraan wagen. Dat zijn zonder uitzondering miljoenbedrijven. Maar wij hebben samen met een Belgisch bedrijf en Wageningse ontwerpers een manier bedacht om snoekbaars op een kleinere schaal te kunnen telen.'

Zonder bestrijdingsmiddelen, voegt Schoester daar inderhaast aan toe, en zonder belasting van het milieu. De Schoesters hebben het stuk land waarop hun project moet verrijzen al aangekocht, maar de gemeente Wageningen heeft hun initiatief geblokkeerd. Het terrein heeft een agrarische bestemming die volgens de gemeente onverenigbaar is met Schoesters project. Al jarenlang loopt het echtpaar de deur plat bij de provincie, Wageningen UR, Syntens, de stichting Food Valley, LTO en zelfs LNV om hun bedrijf toch te realiseren, maar tot dusverre zonder succes.

GETALLEN

De frustraties van de Schoesters staan in schril contrast met het beeld dat Theo Meijer, de bestuursvoorzitter van de stichting Food Valley, doorgaans van Food Valley schildert. De Wageningse regio moet voor de Nederlandse – pardon: de Europese – voedingsindustrie worden wat Silicon Valley voor de Amerikaanse computerindustrie is. Food Valley moet een rond Wageningen UR en Nizo opgetrokken netwerk van voedingsbedrijven worden, waar de innovaties als paddenstoelen uit de grond schieten.

De stichting Food Valley ziet zichzelf als een katalysator in de totstandkoming van de Wageningse *life science hub*. De stichting bezoekt bedrijven, fungeert als uitgangsbord, adverteert, en helpt startende ondernemers op weg.

Met succes, aldus een optimistische Meijer op 26 mei in De Gelderlander. Het ene topbedrijf in de voeding na het andere strijkt neer in de Valley. Numico, Campina en Friesland Foods hebben al vestigingen in de vallei, en er zullen er nog meer volgen. Er werken al zestien-duizend mensen in de Valley, maar dat aantal moet binnen enkele jaren verdubbelen. In juli 2006 meldde Meijer dat er in de vallei maar liefst 350 nieuwe arbeidsplaatsen zijn bijgekomen, en dat er binnen een jaar nog zo'n 125 zouden volgen. Als die getallen kloppen, dan is de Wageningse Food Valley de klap van de opheffing van A&F inmiddels te boven. Die kwam neer

op een verlies van 190 arbeidsplaatsen. Als die getallen kloppen.

De cijfers, bekennen ingewijden, moet je met een korrel zout nemen. De gegevens over het aantal arbeidsplaatsen zijn afkomstig van Oost-Nederlandse gemeenten. Die leggen vast hoeveel mensen werken bij onderzoeksinstituten of bedrijven. Neemt een bedrijf dat samenwerkt met de Wageningse Food Valley mensen aan, dan groeit het aantal arbeidsplaatsen op Meijers lijst. In hoeverre de aantrekkende economie die groei veroorzaakt of de totstandkoming van de *life science hub* in de Vallei, is uit de gegevens niet op te maken. Als je de juichende berichten letterlijk neemt, dan zou het voeren van een normaal gesprek in Wageningen niet meer mogelijk zijn vanwege het gestamp van de heimachines. Toch is dr. Roger van Hoesel, de directeur van de stichting Food Valley, uitstekend te verstaan. Hij is te gast bij het Japanse voedingsbedrijf Nippon Suisan, dat een kantoor in het Wageningse heeft geopend. Welgeteld twee werknemers zullen het bemanen.

INNOVATIE

Van Hoesel hoort geregeld dat Food Valleys successen vooral op papier bestaan, en zich niet vertalen in duidelijke meetbare successen, zoals vestigingen van bedrijven of groeiende researchafdelingen. 'Een journalist van een lokale krant vroeg me laatst nog hoeveel voedingsbedrijven in Veenendaal nou aangesloten zijn bij ons', moppert Van Hoesel. 'Eentje, antwoordde ik. De dag daarop lees ik in de krant dat Food Valley in Veenendaal faliekant is mislukt. Als ons streven nou was geweest om alle zes Veenendaalse voedingsbedrijven bij Food Valley in te lijven, dan was dat een juiste conclusie geweest. Maar dat is ons streven helemaal niet.'

De stichting Food Valley wil innovatie bevorderen, beklemtoont dr. Theo Jonker, ook van de stichting Food Valley. 'Om een voorbeeld te geven, we hebben het bedrijf Golden Hope in contact gebracht met Nizo', zegt Jonker. 'Golden Hope zit in palmolie, en wil graag een palmolieproduct maken dat je kunt gebruiken in ijs, als

alternatief voor dierlijk vet. Dat kan nu nog niet omdat palmolie de smaak van ijs verziekt. Nizo gaat nu kijken of het daar iets aan kan doen.'

In totaal heeft de stichting Food Valley sinds 2004 een kleine veertig van zulke projecten van de grond gekregen, becijfert Van Hoesel. 'Op al die innovatieve projecten samen moet je ons beoordelen, niet op het aantal gebouwen van voedingsbedrijven dat wel of niet in de omtrek verrijst.'

Van Hoesels Food Valley is niet de enige partij die zich de rol van voedvrouw van de innovatieve bedrijvigheid heeft aangemeten. Het begint zelfs onoverzichtelijk druk te worden op het speelveld. Zo druk, beweren kwade tongen, dat de animositeit tussen de verschillende initiatieven groeit. Je hebt Wageningen Business Generator, Waeghals, Syntens, Oost NV, Biopartner Center, het Top Institute for Nutrition & Food en *last but not least* de Food & Nutrition Delta, een door Den Haag met vele tientallen miljoenen gewapend fonds dat de vaderlandse voedselindustrie moet stimuleren.

De Schoesters, met hun plannen voor een duurzame en kleinschalige viskwekerij, worden er geen cent wijzer van. O ja, ze zijn bij de stichting Food Valley met alle egards ontvangen en over Van Hoesel en zijn medewerkers willen ze geen kwaad woord horen. 'Ze hebben echt hun best voor ons gedaan', zegt Martin Schoester. 'Maar ze lopen tegen dezelfde muren op als wij.' Ook de stichting is niet in staat de Wageningse gemeente overstag te laten gaan.

DIENSTVERLENING

Socioloog dr. Marcel Hoogenboom van Universiteit Twente bestudeert innovatieprocessen in Nederland. Het lot van de Schoesters bevreedt hem niet. 'Ik ken de Food Valley niet goed', zegt hij. 'Maar op een wat algemener niveau denk ik dat het geen zin heeft om in Nederland bedrijven te gaan stimuleren. Nederland heeft sinds de achttiende eeuw geen sterke ondernemerstraditie meer. Zelfs een bedrijf als Philips kon honderd jaar geleden alleen maar van de grond komen omdat het patenten voor gloeilampen schond, en de Nederlandse overheid de andere kant opkeek.'

De belangrijkste pijlers van onze economie zijn sinds de negentiende eeuw het bankwezen, verzekeringen en andere diensten, zegt de innovatiesocioloog. 'Wij zijn goed in het organiseren van dingen, in het vormen van netwerken. Als je in ons land bedrijfjes gaat stimuleren die iets concreets produceren, dan ben je niet efficiënt bezig. Dat gaat niet lukken.'

Het is de Schoesters om het even. Misschien heeft Hoogenboom gelijk, en zijn ze een paar eeuwen te laat geboren. Misschien zullen zij nooit een cent zien van alle miljoenensubsidies die Den Haag in de Food Valley pompt, ook al zijn die subsidies in het leven geroepen om bedrijven als hun kwekerij te ondersteunen. Maar dat belet ze niet een onverwoestbaar geloof te hebben in hun bedrijf. Om daar fondsen voor vrij te maken, verkochten ze onlangs hun eigen huis. <

‘Bedrijfjes stimuleren die iets concreets produceren lukt in ons land niet’

‘EIGENWAARDE IS DE KERN VAN HET NIEUWE LEREN’

Het nieuwe leren is een omstreden begrip in onderwijsland. Critici klagen over een gebrek aan lesuren en verlies aan kennis, en alom klinkt de roep om herstel van ouderwetse kennisoverdracht. Biologiedocent Marnix Rietberg van Van Hall Larenstein blijft echter heilig geloven in competentiegericht onderwijs. Het werkt, zegt hij, mits docenten de deadlines en hiërarchie inruilen voor vertrouwen en respect.

door WIM BRAS, foto HET HOGE NOORDEN

Hogeschooldocent Marnix Rietberg heeft al honderden studentengroepen begeleid met een competentiegerichte aanpak die wél werkt, vertelt hij. 'Het sleutelwoord is eigenwaarde. Alle goede bedoelingen van onze opvoeders ten spijt, vanaf de dag van onze geboorte worden we gekrenkt in onze eigenwaarde. Dat verlies veroorzaakt angst. Angst om te falen, angst om fouten te maken. Bij mij kunnen studenten geen fouten maken, ik neem medeverantwoordelijkheid. Als dat besef eenmaal tot hen doordringt, ontstaat er ruimte voor ongebreidelde energie.'

Rietberg ontwikkelde zijn methode voor projectonderwijs zelf, en noemt die *lifelines*. 'Lifelines ontstaan als de groepsdynamiek stoelt op onderling vertrouwen en respect. Zij nemen de plaats in van deadlines, de gebruikelijke vorm in het onderwijs', zegt hij. De lifelinemethode gaat uit van een variabel eindpunt. Studenten plannen met de docent als opdrachtgever het eindresultaat, en zijn uiteindelijk zelf verantwoordelijk voor hun onderwijs.

Deadlines zijn inefficiënt en leiden zelden tot het gewenste resultaat, stelt Rietberg. Groepsleden raken in de stress, worden onzeker en vergroten daardoor hun afhankelijkheid van de andere groepsleden, wat weer irritaties tot gevolg heeft. Uiteindelijk resulteert dit in vertraging en ontkenning, aldus Rietberg. 'Zeg maar, de Betuwelijnproblematiek.'

REDDINGSLIJN

Bij de lifelinemethode onderhandelen de groepsleden vooraf met elkaar over wat zij willen bereiken. Ieder lid committeert zich duidelijk aan het zelfgeformuleerde einddoel en accepteert dat de groep als geheel de verantwoording draagt. Mocht zich een probleem voordoen bij een van de groepsleden - ziekte bijvoorbeeld - dan hoeft die zich niet schuldig te voelen, zegt Rietberg. De groep functioneert als *lifeline* - letterlijk: reddingslijn - en neemt de taken tijdelijk over.

Niet elke student kan met die werkwijze omgaan, geeft Rietberg toe. Sommigen zijn slecht gemotiveerd en verstoren de groepsdynamiek. Deze uitvallers neemt hij apart voor extra begeleiding. Dat levert volgens hem nauwelijks studieovertraging op; zij kunnen bij een volgend project weer aanhaken.

Rietberg diepte zijn aanpak niet op uit de didactische vakliteratuur, maar baseerde die op persoonlijke ervaringen. De psychisch moeilijke periode waarin hij tien jaar geleden belandde, bracht hem op het spoor. 'In die tijd kwamen een aantal zaken samen. Ik kon het verlies van ons doodgeboren kind van 39 weken niet verwerken. En om redenen die in mijn ogen oneigenlijk waren, werd ik als projectleider van de nieuwe opleiding Diermanagement aan de kant gezet. Die afwijzing hield ik voor mijzelf, maar ik voelde me tot op het bot geraakt. Privé ontbrak het me aan vertrouwen. Toen werd ik ziek. Godzijdank, overigens.'

Rietberg ging door een diep emotioneel dal, waar hij langzaam uitkrabbelde door alle stadia van psychologische reflectie te doorlopen. 'Van kinds af aan kwamen mijn bevindingen niet altijd overeen met de gangbare mores. Dan werd er van je verwacht dat je je aanpaste. Dat resulteert in afgenomen eigenheid en daar komen schaamte en faalangst voor in de plaats.'

De zelfanalyse werkte volgens hem niet alleen bevrijdend, maar met het verworven inzicht doorzag hij ook de logische draad in zijn werk. Hij concludeerde dat de opvoeding thuis en op school de ontwikkeling van morele gevoelswaarden juist tenietdoet in plaats van stimuleert.

EIGENWAARDE

Rietberg is de bedenker en oprichter van Diermanagement. Het bestuur van het Van Hall Instituut had hem in het begin van de jaren negentig gevraagd om een haalbaarheidstudie naar een opleiding Petfood. Daar zag hij niet zoveel in: 'Poedeltjes en paddeltjes, je stopt er iets in en er komt iets uit. Liefst zo goedkoop mogelijk, dat was petfood in die tijd.' Op de fiets kreeg hij de ingeving dat de nieuwe opleiding over de eigen waarde - mét spatie - van het dier moest gaan.

Hij redeneerde als volgt: in de landbouw ziet de boer het dier nog wel, maar telt vooral de instrumentele waarde. De eigen waarde van dieren bestaat eigenlijk alleen in de natuur en bij gezelschapsdieren. Bij proefdieren lag de afweging wat lastiger; het 'nee, tenzij' van de recente wet dierwelzijn ging in ieder geval uit van de intrinsieke waarde van dieren. Hij noemde deze groepen non-productiedieren. Al doorredenerend vanuit het begrip eigen waarde formuleerde hij met vakcollega's de doelstellingen van het curriculum voor Diermanagement. Omdat de mens de hele aardbol als habitat heeft, is hij volgens Rietberg de vanzelfsprekende hoeder van de diersoorten. Over de verantwoorde uitoefening van die rol gaat Diermanagement en dit vertrekpunt effende het pad naar het succes van de opleiding. Elk jaar melden zich honderden studenten aan, en de wisselwerking met het beroepsveld is groot.

Als je de spatie tussen eigen en waarde weglaat, heb je het over 'mensendieren', bedacht Rietberg in dezelfde periode. Mensen die zich in vrijheid kunnen ontplooiën behouden hun eigenwaarde. 'In vrijwel elk gezin blijft de navelstreng intact, het is de veilige verbinding met het bestaande waarvoor je een deel van je eigenheid inlevert. Het leidt tot een afbrokkelend zelfbeeld en narcisme dat zich met uiterlijkheden voedt ter compen-

satie. Gevoelsverarming en minachting voor wat weerloos is zijn het gevolg. Dat speelt ook tussen student en docent.'

Rietberg paste dit inzicht en andere uitkomsten van zijn persoonlijke zoektocht toe in de begeleiding van projectgroepen aan Van Hall Larenstein. Gesteund door collega Bernard Dijkstra schaaft hij met vallen en opstaan aan de onderwijsvorm. De oorspronkelijke weerstand onder mededocenten ziet hij langzaam veranderen in voorzichtige belangstelling.

Als docent fungeert Rietberg zelf ook als lifeline. 'Maar ik speel letterlijk de tweede viool. Bij de eerste bijeenkomst bedien ik me van een simpele truc: ik leun achterover en houd mijn mond, probeer zelfs lijfelijk wat afstand te houden. De afwachting stilte die volgt is ongemakkelijk of ontaardt in een lolletje, maar uiteindelijk is er, al dan niet op instructie vooraf, altijd één die begint. Vanuit die afwachting houding ontstaat de impuls om mij als *tutor* bij het leerproces te betrekken.'

MANDARIJNTJE

'Lifeline is allerminst een vrijbrief om maar wat aan te klooiën', pareert Rietberg voor de hand liggende kritiek. 'Er worden heldere studieresultaten vastgesteld, met dit verschil dat de studenten zelf hun einddoelen formuleren. Wat op tafel komt wordt per definitie niet direct afgewezen, blunders maken mag. De drijfveer is dat niemand gekrenkt wordt. De behoefte aan kennis en competenties borrelt daarna vanzelf op. De omkering van die impuls in het onderwijsleerproces is volgens mij de missing link in het nieuwe leren. Vervolgens zie je dat gezond verstand, intuïtie en gevoel als vanzelf de boventoon gaan voeren. Wat willen we bereiken, hoe gaan we erop af. Projectmanagement heeft de logica van een mandarijntje pellen.'

Studenten die zich van nature bescheiden opstellen, betreft Rietberg nadrukkelijk in de groep door dit openlijk te signaleren. 'Door de erkenning van de individualiteit ontstaat openheid en onderling vertrouwen. Dat is geen doel op zich, maar ontstaat omdat ik navelstrengen doorknip. De studenten werken niet voor mij. Als die consensus eenmaal bestaat dan wordt het lastig om hen bij te houden.'

Lifeline-studenten beoordelen zelf hun individuele prestaties, de vakdocent beoordeelt de kwaliteit. De kritiek dat het projectresultaat dus al bij voorbaat een gelopen race is, verwerpt Rietberg. Volgens zijn ervaring zijn de studenten verbazend kritisch op zichzelf. En dat neemt niet weg dat hij ook de vinger aan de pols houdt; uiteindelijk draagt de docent de eindverantwoording.

Het zelfvertrouwen en het vertrouwen in elkaar culmineert in een uitbarsting van energie die voor verbluffende resultaten zorgt, aldus Rietberg. Hij ontvangt foutloos geschreven scripties die inhoudelijk goed doortimmerd zijn, en plagiaat komt niet voor. 'Waarom zou je plagieren als je voor jezelf het beste wilt en toch geen fouten kan maken? Met lifelines komt een willen los waar ik dan amechtig achteraan hol.' <

‘Studenten zijn verbazend kritisch op zichzelf’

IN BEELD

NATUUR OP DE CAMPUS

Tussen de bouwvakkers verkennen de eerste dieren de nieuwe Wageningen Campus. 'Reigers en aalscholvers zijn de opportunisten die kijken wat er te halen is', zegt Robbert Snep, ecooloog bij Alterra. Hij doet promotieonderzoek naar natuur op bedrijventerreinen en verwacht de komende tijd meer diersoorten rond het Forum. 'Op

bedrijventerreinen zie je in het begin verschillende soorten die van gesleep met grond houden. Oeverzwaluwen bijvoorbeeld, en graafbijen en -wespen.' Op termijn hangt de soortenrijkdom volgens Snep vooral af van de drukte rond de gebouwen. 'Het terrein bepaalt hoeveel er te halen is voor dieren, de menselijke

activiteit bepaalt of ze het ook durven halen.' Of er zich bijzondere dieren op het terrein zullen vestigen durft Snep niet te voorspellen. De beschermde poelkikkers uit de vijver bij Alterra zouden de oversteek kunnen maken. En wie weet, bij Alterra is ook een grote zilvreiger gezien. / foto's Guy Ackermans, tekst Korné Versluis

OUDE KOEIEN

UIT DE ARCHIEVEN VAN WAGENINGEN UR

Actievoerende studenten ontkleden zich op 9 juni 1969 in de Wageningse senaatskamer. De hoogleraren kijken onthutst toe. / foto Historische verzameling FB

BLOOT OP DE BRES VOOR DE DEMOCRATIE

De foto's van blote Wageningse studenten die in juni 1969 de faculteitsraadsvergadering verstoorden, gingen de hele wereld over. LH-berichten, het nieuwsblaadje van de Landbouwhogeschool, vond het niet gepast een foto te plaatsen en sprak van een 'binnengedrongen groep studenten' die in de Senaatszaal een 'onverkwikkelijke manifestatie meende te moeten opvoeren'. Een manifestatie die het begin zou zijn van democratisering in het universitaire bestuur.

Het was zeker geen spontane actie, vertelt actievoerder Niek de Koning, tegenwoordig onderzoeker bij de leerstoelgroep Agrarische economie en plattelandsbeleid. 'Het uitkleden was onderdeel van een toneelstuk dat we in de week daarvoor uitgebreid hadden ingestudeerd in Rediti, het clubgebouw van de Suri-naamse studentenvereniging. Tijdens de repetities werden we begeleid door een acteur van een experimentele toneelgroep die toen landelijk furore maakte.' De Koning had voor de gelegenheid op 'wederrechtelijke wijze' de hand weten te leggen op een sleutel van de achterdeur van het hoofdgebouw. Ook aan een fotograaf was gedacht, die de 24 actievoerders op de gevoelige plaat moest vastleggen.

'Op het moment dat ik de sleutel omdraaide, kwamen er drie conciërges aangesneld die prompt werden geflitst door de fotograaf', vertelt De Koning. 'De volgende dag verklaarden ze in een landelijk ochtendblad dat we binnen waren gekomen met behulp van een of ander elektromagnetisch apparaat. Er was een flits en ze stonden meteen binnen, zeiden ze.' Voor de actievoerders begon toen de worsteling om tegen een stroom vertrekken: de hoogleraren in de senaatskamer te bereiken en het toneelstukje op te voeren.

De actie was bedoeld om de openbaarheid van de faculteitsraadvergadering af te dwingen en te protesteren tegen het ondemocratische voorstel voor de nieuwe bestuursstructuur. De actievoerders wilden een grote rol voor studenten en gewone medewerkers hierin. De Commissie Breedspoor, onder voorzitterschap van de hoogleraar Rechtsgeleerdheid prof. Polak, had zich gebogen over een advies dat uiteindelijk aan de onderwijsminister moest worden uitgebracht. De Koning was aanvankelijk één van de drie studentleden van die commissie, maar stapte op omdat het voorstel hem niet ver genoeg ging. De Koning: 'Wij hadden het vermoeden dat Polak iets had bekookstofd met de minister en wilden

echte democratisering. Gewoon: een man, een stem, voor zowel medewerkers als studenten.' Niet iedereen kon de humor inzien van de ludieke 'blote billenactie' waarvoor de actievoerders hun blote lijven hadden beschilderd met leuzen als 'niets om het lijf' en 'lak aan Polak'. Zo betreurde voorzitter Polak de actie omdat hierdoor de 'vrijheid van vergadering' was geschonden. Ook andere commissieleden veroordeelden de verstoring scherp. Desondanks had de protestactie succes. Rector prof. Hellinga besloot al een dag na de 'invasie' dat de faculteitsvergaderingen voortaan openbaar zouden zijn. Uit de notulen blijkt dat hij zich realiseerde dat de geest voorgoed uit de fles was. 'Deze groep is zich zeer bewust van zijn eisen' en is uit op 'doorbreking van bestaande maatschappijstructuren'. De Koning herinnert zich dat de Paris Match en bladen over de hele wereld foto's van de actie afdrukten. 'Misschien waren we de eerste blote studenten die een senaatskamer binnendrongen. De fotograaf heeft van de opbrengsten nog een nieuwe camera kunnen kopen. Maar het meeste geld is verdiend door een fotohandelaar die snel afdrukken maakte en die over de hele wereld verstuurde.' / **Gert van Maanen**

WERKPLEK

CARLO VAN MIERLO

'IN HET BEGIN BEN IK VRIJ STRAK'

'Mijn eerste college zal ik nooit vergeten', vertelt Carlo van Mierlo, universitair docent bij het Laboratorium voor Biochemie. 'Het was heel warm en twee jongens en een meisje vooraan hebben het hele college haar stapel foto's besproken.' Dat gebeurt hem niet meer. 'Ik ben vrij strak in het begin. Ik zeg goedemiddag en dan is het binnen een minuut meestal vanzelf stil.'

Vorige week gaf hij weer het eerste college celfysiologie voor biologen, hun eerste moleculaire vak. 'Het laat zien hoe onvoorstelbaar ingewikkeld een cel in elkaar steekt. Het is een vak waar je echt voor moet studeren.' Hij blijft er rustig onder. 'Ik neem 's ochtends alles nog eens door en als ik daar dan sta, gaat het vanzelf. College geven kost tijd die ik niet aan onderzoek kan besteden, maar het is wel

leuk om kennis helder over te brengen.' Carlo probeert studenten te fascineren voor wat moleculen samen kunnen veroorzaken. 'Ik hoop dat ze het zo interessant gaan vinden dat ze ooit onderzoek gaan doen. Daarom vraag ik me steeds af: wat wil ik vertellen en waarom.' Na een studie moleculaire wetenschappen, een promotie en twee jaar onderzoek in Cambridge, Engeland – 'een compleet andere wereld' – keerde Carlo met een KNAW-beurs terug in Wageningen. Zijn specialiteit is eiwitvouwing. 'Omdat daar ziekten aan gekoppeld zijn is dat sterk in de belangstelling gekomen.' Bij het college blijven de eerste rijen banken in de kleine collegezaal C7 in Scheikunde leeg. Carlo: 'In dit soort zalen kruipen ze helaas altijd naar achter.' / **Yvonne de Hilster**

foto Guy Ackermans

M.I.

Het Wageningse College voor Promoties gaat de leescommissies meer ruimte geven om commentaar te leveren op proefschriften. In het slechtste geval levert dit de promovendus vertraging op. Is dit een goede manier om de kwaliteit van de promotieonderzoeken te verbeteren? Of leidt de toegenomen invloed van de leescommissies alleen tot onnodig veel rompslomp?

MOET PROMOTIECOMMISSIE MEER INVLOED KRIJGEN?

door JAN BRAAKMAN

Prof. Paul Richards, hoogleraar Technologie en agrarische ontwikkeling

'Aan Britse universiteiten becommentariëren leden van de leescommissie het proefschrift uitgebreid schriftelijk, waarna de promovendus dan nog eens achttien maanden moet werken om het onderzoek te vervolmaken. Hier is het inderdaad zo dat je ja of nee kan zeggen. Maar het

'Het komt echt voor dat de commissie nee zegt'

komt echt voor dat de commissie nee zegt. En leden van de leescommissie hebben best mogelijkheden om opmerkingen te maken. Tot nu toe ging dat niet zo formeel, maar het kwam wel voor dat we een promotor belden en zeiden dat een proefschrift misschien beter teruggetrokken kon worden om het nog te verbeteren. Voordeel van het Wageningse systeem is dat de promovendus zich publiekelijk moet verdedigen en ik heb het meemaakt dat kandidaten daar volstrekt uitgeput uitkwamen. De promovendus mag zich een leven lang doctor noemen, maar als de publieke verdediging niet goed was, blijft dat er ook aan kleven.'

Dr. Patrick Jansen, cum laude gepromoveerd in Wageningen, ontving een Veni-subsidie en is nu postdoc aan de Rijksuniversiteit Groningen

'Als wetenschapper vind ik het prima dat een systeem wordt ingevoerd dat de kwaliteit bevordert. Ik heb gezien dat mensen de titel verwierven zonder dat ze die verdienden. De promotor, de groep, iedereen

'De bron van alle kwaad is het financieringssysteem'

hielp eraan mee om iemand te laten promoveren en daardoor devalueert uiteindelijk de doctortitel. Een systeem waarbij de leescommissie een proefschrift met opmerkingen kan terugsturen, vind ik al winst. Dat er een soort *rating* komt voor proefschriften is ook goed, al is het voor de kandidaat misschien niet zo leuk als bekend wordt op welk niveau het proefschrift wetenschappelijk gezien staat. Maar waar het écht om gaat is natuurlijk het financieringssysteem. Dat dwingt groepen ertoe zoveel mogelijk promoties binnen te halen. Daardoor móet een promovendus ook promoveren. Daar ligt feitelijk de bron van alle kwaad.'

Prof. Ton Bisseling, hoogleraar Moleculaire biologie

'Hou me ten goede, maar volgens mij kan de leescommissie nu al een proefschrift tegenhouden. Ik heb het een keer als lid van de leescommissie meegemaakt dat ik een signaal heb afgegeven aan de co-

'Vergelijking met het niveau elders is lastig'

promotor. Ik weet niet of ik toen formeel juist gehandeld heb, maar het proefschrift is er wel sterk door verbeterd. Vergelijking met het wetenschappelijke niveau in de rest van de wereld is lastig, omdat je verschillende systemen hebt. Waar vergelijk je dan mee? Met de universiteiten in Afrika? Wij hebben een uitzonderlijke positie met ons vierjarig systeem. Elders kennen ze een driejarig systeem. Dat ene jaar is erg belangrijk voor de kwaliteit van het proefschrift. Het verhaal dat de kwaliteit van proefschriften daalt kan ik niet plaatsen. Je komt wel eens mindere tegen, maar je komt ook excellente tegen.'

Ir. Simone de Bruin, doet promotieonderzoek bij de leerstoelgroep Dierlijke productiesystemen

'Ik ga natuurlijk voor de kwaliteit van een proefschrift, maar de mogelijkheid voor de leescommissie om commentaar te geven moet er niet toe leiden dat er minder

'Het proces moet niet langer gaan duren'

tijd is voor het onderzoek. Het zou een kwalijke zaak zijn als het commentaar ertoe leidt dat het hele proces langer duurt. Je moet toch in vier jaar klaar zijn. Het zou zonde zijn als het proefschrift er niet komt doordat er geen tijd is op het commentaar in te gaan. De leescommissie zou zich in haar commentaar moeten beperken tot die delen die niet zijn gepubliceerd in wetenschappelijke tijdschriften. Delen die gepubliceerd zijn, daarvan weet je dat ze goed zijn. Bovendien moet de begeleidingscommissie erop toezien dat de kwaliteit van het onderzoek goed is.'

Ir. David Lentink, doet promotieonderzoek bij de leerstoelgroep Experimentele zoölogie

'Ik zou het goed vinden als de kwaliteit van proefschriften wordt bepaald aan de hand van de internationale publicaties uit het promotieonderzoek. Dat is de enige manier waarop je objectief een oordeel kunt vormen. Je zou de eis kunnen stellen dat een minimum aantal hoofdstukken internationaal gepubliceerd moet zijn. Elk tijdschrift heeft een bepaalde impactfac-

'Publicaties geven een beeld van de kwaliteit'

tor aan de hand waarvan je tot een beoordeling van het niveau kunt komen. Wellicht moet je dan nog iets bedenken voor proefschriften waarvan nog geen publicaties zijn verschenen omdat de tijd daarvoor te kort is geweest. Ik zou meer tijd geven. Ook zijn er promoties die meer gericht zijn op design in plaats van fundamenteel onderzoek, en daarom zou ik ook octrooien meetellen. Het draait uiteindelijk om de intellectuele prestatie. In het algemeen krijg je door de publicaties en octrooien wel een beeld van de positie van het onderzoek ten opzichte van wat er verder in het wetenschappelijke veld gedaan wordt. Daarnaast ben ik erg voor het reviewproces. Als de leescommissie commentaar levert zul je een goed weerwoord moeten geven, of je proefschrift moeten aanpassen.'

Dr. Aad Termorshuizen, senior productmanager Bodemkwaliteit bij Blgg, schreef vorige week in Resource dat Wageningse promotiecommissies te weinig invloed hebben

'Het lijkt alsof ik op mijn wenken bediend word. Ik zat er al een hele tijd mee dat het werk van de leescommissie eigenlijk niet serieus werd genomen. En dan heb ik het nog niet over mezelf, maar vooral over mensen die uit het buitenland kwamen en dan zeven of acht minuten bij een pro-

'Je ziet buitenlanders denken: ben ik hiervoor gekomen?'

motieceremonie vragen mogen stellen. Je ziet ze denken: ben ik hiervoor gekomen? Het beste is natuurlijk als je een echte discussie organiseert tussen de promovendus en de leescommissie, die moet gaan over delen van het proefschrift die nog niet zijn gepubliceerd. Uitstel van promotie is een te zwaar middel. Ik zou liever zien dat je sowieso commentaar kunt geven, waarna de promovendus in drie weken tijd een nieuwe versie moet leveren. En die versie zou dan normaliter goedgekeurd moeten worden, behalve bij ernstige omissies. Ik begrijp ook wel dat dat moeilijk te organiseren is en veel tijd kost. Het levert natuurlijk problemen op bij buitenlandse promovendi van wie de verblijfsvergunning afloopt. Maar een discussie geeft wel een veel beter beeld van de capaciteiten van de kandidaat.'

POST

POST is de brievenrubriek van Resource, bestemd voor reacties van lezers. Brieven kunnen worden gericht aan resource@cereales.nl of aan Resource, rubriek Post, Postbus 357, 6700 AJ Wageningen.

‘Helaas ontbreken in de discussie de hoofdrolspelers zelf: de koeien’

WEIDEGANG

Leidt weidegang van koeien tot lagere uitstoot van broeikasgassen? CLM en Alterra verschillen van mening hierover (Resource 33). Helaas ontbreken in deze discussie de hoofdrolspelers zelf: de koeien. Daardoor zijn conclusies die getrokken worden op z'n minst voorbarig. CLM vergelijkt de uitstoot van broeikasgassen op melkveehouderijbedrijven bij weiden of opstallen, en betreft daarin de variatie in uitstoot van N_2O en CH_4 uit bemesting, beweiding en opslag van mest, van ammoniak en nitraat, en CO_2 -uitstoot door brandstofverbruik voor machines. De zo berekende emissie ligt gemiddeld rond de 2000 kilogram CO_2 -equivalenten per koe. De bijdrage van de koe zelf en de variatie daarin wordt niet meegenomen. Dat is merkwaardig. Een gemiddelde Nederlandse koe produceert alleen door CH_4 gevormd in het maagdarmkanaal al circa 2600 CO_2 -equivalenten per jaar. Het is logisch dat de koe zelf, als belangrijke bron, aandacht moet krijgen in de berekeningen.

Twee voorbeelden. CLM gaat uit van extra krachtoververbruik bij opstallen vergeleken met beweiden, en koppelt daar extra CO_2 -emissie aan. Binnen- en buitenlands onderzoek toont aan dat meer krachtvoer in het rantsoen de CH_4 -uitstoot uit het maagdarmkanaal verlaagt, uitgedrukt per eenheid opgenomen voer of per eenheid geproduceerde melk. Dit effect neemt CLM echter niet mee. Wel de 'lasten' van extra krachtvoer, maar niet de 'lusten'. Tweede voorbeeld. Bij opstallen bevat het gemiddelde rantsoen meer snijmaïssilage dan bij onbepaald weiden. Snijmaïssilage, een bron van zetmeel, geeft een duidelijk lagere CH_4 -emissie uit de koe dan gras of grassilage. Ook dit ontbreekt in de berekeningen.

Conclusie: een gemiste kans. De koe kent geen vaste, onveranderlijke uitstoot van broeikasgassen. Wageningen staat bekend om het geïntegreerde, interdisciplinaire karakter van onderzoek. Een gedegen conclusie over uitstoot van broeikasgassen bij diverse bedrijfssystemen vereist de inbreng van verschillende vakgebieden. Het negeren van de wetenschappelijke kennis op het terrein van diervoeding doet sterke afbreuk aan de conclusies van dit onderzoek. Dat heeft niets te maken met het nog ontbreken van wetenschappelijk bewijs of juist fermere uitspraken doen over uitstoot, maar alles met het volledig in kaart brengen van factoren van variatie. Vergeet de koe zelf niet, ook niet als de materie lastig is.

Dr. Jan Dijkstra, universitair docent bij de leerstoelgroep Diervoeding, en drs. André Bannink, onderzoeker herkauwers bij de divisie Veehouderij, Animal Sciences Group

Meer post op pagina 16

V.O. REDACTIE

ONREALISTISCHE DOELEN

Nederland bungelt onderaan als het gaat om het percentage biologisch landbouwareaal. Volgens gegevens van het Europees statistisch bureau Eurostat was het biologische areaal in 2005 in Nederland nog geen 50 duizend hectare, zo'n 2,5 procent van het totale landbouwareaal en dus nog ver beneden de overheidsdoelstelling van tien procent biologisch areaal in 2010.

Nederland laat in de Europese ranglijst grootheden als Malta (biologisch areaal van veertien hectare) en Estland (geen gegevens beschikbaar) achter zich, terwijl ook België, Frankrijk en Ierland slechter scoren.

Kennelijk is de consument niet voldoende bereid om biologische producten te kopen. En het lukt Nederland nog onvoldoende op de buitenlandse biologische markten een aandeel te verwerven dat een snelle ontwikkeling van het areaal tot gevolg zou hebben.

De overheid heeft in het verleden met omschakelingspremies geprobeerd het biologische areaal te vergroten. Inmiddels is het inzicht ontstaan dat het toch de markt is die bepaalt of er vraag is naar biologische producten. En dus probeert de Taskforce Biologische Landbouw de vraag te stimuleren, ondermeer met televisiespotjes die ons doen geloven dat biolo-

gisch logisch is. Het ministerie houdt ondertussen de moed erin omdat juist nu de marktvraag naar biologische producten aantrekt; zeventig procent van de Nederlandse biologische producten gaat de grens over en de export trekt zelfs aan. Maar de Europese cijfers laten zien dat er geen reden is voor een groot optimisme. De ambitieuze doelstelling van 10 procent biologisch in 2010 klinkt als het voornemen van landbouwminister Gerda Verburg om de marathon van Rotterdam in 2010 te lopen in een tijd onder de twee uur en dertig minuten. Tijd om de doelen bij te stellen en de loopschema's aan te passen. / Jan Braakman

HR

Henk van Ruitenbeek

DE HOOG

UNIEK

De Wageningse universiteit is en blijft een unieke instelling. Uniek in grote en kleine zaken. Wageningen is een instelling met een geheel eigen buitenlands beleid. We hebben onze eigen ambassades in Brussel, Friesland, Zeeland, Flevoland, China en straks ook in Brazilië. En dan vergeet ik maar onze andere talrijke handelsposten in binnen- en buitenland.

Balkenende moet dol op Wageningen zijn, omdat wij eigenlijk de erfgenamen zijn van de Verenigde Oost-Indische Compagnie. De handelsorganisatie die onze onderbetaalde premier zo bewondert.

Maar wij zijn ook uniek in de kleine zaken. Wageningen is de enige universiteit waar medewerkers zich per ligfiets met vlaggetje naar het werk begeven. Onze ligfietsers zijn veelal oudere mannen met een wiskundeknobbel. Een knobbel die door een helm moet worden beschermd. Ook in onze kleding zijn we uniek. Bij een temperatuur boven de 22 graden verandert het straatbeeld. Mannen in korte broek zijn in bepaalde universitaire kantoren geen uitzondering maar regel. Het zijn bijna altijd mannen met harige benen, witte sokken en verkeerde sportschoenen.

Over onze studentes valt niets slechts meer te zeggen. Het zijn modieuze hardwerkende jongedames die vrijwel zeker dwars door het glazen plafond zullen gaan. Onder onze studenten zitten echter nog steeds vreemde vogels. De student met rastakapsel en klompen is een zeldzame dwaalgast, maar de student met staartje is hier net zo gewoon als de profvoetballer met een matje uit de provincie. Wageningen is dus uniek, omdat het een universiteit is die internationalisering en een bizarre vorm van provincialisme combineert. / Kees de Hoog

‘The shorter people had to walk with their bags above their heads’

IDEALIS PARTY

If you feel like a party and are an Idealis tenant, you are in luck. Tenants are invited to the Idealis 50th anniversary party on 21 June in the Wageningse Berg Stadium. The programme includes bands, street theatre, DJs, acrobatics and workshops. The winner of the anniversary photography competition will also be announced. Tenants who register before Friday 15 June will receive an admission ticket and three drinks vouchers. See www.idealis.nl / RE

WEEKLY BULLETIN

The Executive Board of Wageningen UR now publishes a weekly overview of its activities on the intranet. The bulletin is intended to improve communication between management and the work floor. The first bulletin includes articles on a visit to Kansas State University and the opening of an office in Brazil. At present the bulletin is only available in Dutch. / KV

WHAT’S ON

Thursday 14 June
22.00 / Open party at Nji Sri, Nieuwstraat.
Theme underwater world. Dress code: anything as long as it’s blue or pink.
23.00 / Russian Vodka Party at Unitas.

Friday 15 June
18.00 / Intercultural barbecue at SSR-W. Register at isow@wur.nl
20.30 / Das Leben der Anderen, see www.movie-w.nl
22.00 / Salsa party at International Club.
22.30 / Disco 30+ in Loburg.
23.00 / All Different All Equal Hiphop Battle at Unitas.

Saturday 16 June
11.00 / Opening of the Lusthof van Linnaeus by Swedish ambassador in the Town Hall. Exhibition in Casteelse Poort and art in arboretum De Dreijen.
23.00 / Bassball at Unitas.
24.00 / ISOW Party at International Club.

Sunday 17 June
15.00 / Sunday Afternoon Jazz in Hotel WICC with Caracola.
15.30 / Salsa dancing in Loburg.

Tuesday 19 June
22.00 / Empty the beer tank, last chance! Including auction of drink in flat-pub the Bunker.

Thursday 21 June
20.30 / La Vie en Rose, see www.movie-w.nl
23.00 / Ideaal is anders, Party at Unitas, with 70s, 80s and 90s music.

Sasha Semonov (left) together with his supervisor Professor Aad Temorshuizen (centre) and uncle Alexander Semonov (right). / photo Sasha Semonov

‘SCIENCE IS PART OF OUR LIVES’

It is not uncommon for a son to follow in his father’s footsteps, but your whole family working in the same scientific field is less heard of. Russian PhD student Sasha Semenov shares his scientific research with several relatives.

Sasha wrote his first scientific article together with his father while doing his MSc in soil science. Now he is doing a PhD in Biological Farming Systems at Wageningen University and works closely with his uncle. His mother and some of his best friends also work in the same research area.

It is a phenomenon that is closely linked with Russian history, tells Sasha. ‘During the Soviet era scientists were highly respected. This was not only reflected in their salaries, but also in their daily lives: they were at the top of the status list.’ This focus on science resulted in whole towns being built that specialised in specific subjects, like physics or, in the case of Sasha’s family, the biological sciences. ‘I was born in Pushchino, a town about the same size as Wageningen. With thirteen institutes all doing biology-related research, ranging from soil biology to biochemistry and cells, it is the centre for biological sciences in Russia. Everybody in town is involved somehow,’ he tells. ‘When you live in a community

like this it is hard to imagine doing anything else.’

DINNER TABLE

Already at the age of ten, Sasha used to hang out with friends in their parents’ laboratories. ‘It was not like we felt obliged to become scientists. I also had time for football for example, but we were simply intrigued by the chemical reactions and electronic microscopes.’

With both of his parents working in the biological sciences, many conversations at home were about the subject. ‘It never annoyed me. Here, I often hear people say they don’t want to speak about their work outside the office. In Russia we talk about it a lot in our free time. Not in a complicated way, but relaxed, while having dinner for example. Science is simply part of our daily lives.’

One of the big advantages of family relationships in science is the network and experience that comes with it. ‘My father’s specialisation is nitrogen and carbon cycles in the soil. My MSc thesis on greenhouse gases overlapped with this, so he helped me out in writing an article.’

Now, Sasha is doing research on human pathogens in vegetable production chains, which has less in common with

his father’s field area. But he still has other contacts, like his uncle, whose focus is soil microbiology. ‘He works at the Moscow State University. Through a joint project with Wageningen UR he knew my current professor at Wageningen University. This gave me the opportunity to come to Wageningen for a practical in the summer of 2002. But it’s not like everything is handed to me on a plate,’ he emphasises. ‘Because I did okay the first time, I was invited for a second summer practical and later on to do my PhD.’

EUROPE

Although his scientific roots are in Russia, Sasha wants to stay in Western Europe for a while. ‘Things have changed in Russia,’ he says. ‘When I was growing up, I saw my father doing interesting stuff and making enough money. But after the collapse of the Soviet Union in the nineties, government support for science stopped, and as a result its status dropped immediately. Now it is much less attractive for young people.’

Nevertheless, his younger brother is still planning on becoming scientist. ‘Also in soil science,’ he says, laughing at the coincidence. ‘It might seem a little bit strange to non-Russians, but for us it’s not that unusual to have friends and relatives working in the same scientific field,’ Sasha concludes. / Laurien Holtjer

SNAPPED

WHO?
Wen Zhao Ma from China, a 4th year student of Land and Water Management at Van Hall Larenstein Institute in Velp, is waiting with another Chinese student outside their teacher's office.

WHAT FOR?
We're waiting for our tutor's comments on our theses.

AFTER GRADUATION?
We've both applied to Wageningen University to do environmental sciences. The people are more friendly and helpful here.

THIS SUMMER?
I work here in a greenhouse. I haven't been back to China for three years. Of course I miss my parents. We keep in touch through internet, with a webcam. / **AB**

MORE ROOM FOR CRITICISM OF PHDS

Reading committee members should make more use of the opportunity to criticise PhD theses. The Wageningen UR Doctorate Board has decided to encourage this in response to a critical evaluation of the way reading committees function, carried out at the Board's request.

The Doctorate Board will also introduce a system to compare the level of theses with theses from other countries. This is in response to demands from the Executive Board that it should be possible to give an indication of the position of Wageningen research in the world. Reading committees are already entitled to comment on theses, but make little use of the opportunity, according to Frans Kok, Dean of the Wageningen graduate schools and a member of the Doctorate Board. 'Mostly it is only the external referees who make comments.'

Under the new system, if one member of the reading committee fails a candidate,

the awarding of the doctorate will be postponed. The promotor will have to supervise the candidate's improvements to the thesis. Kok indicated that the system will be introduced after the summer vacation, as the directors of the graduate schools have already given their approval.

Aad Termorshuizen criticised the quality of PhDs in last week's edition of Resource. 'When I'm an opponent at the ceremony I feel like part of the decorations,' he wrote. Termorshuizen thinks that external referees should be able to comment on draft texts.

Paul Richard, Professor of Technology and Agrarian Development, is familiar with the British system, where theses are assessed in this way. As he sees it, the process is very time-consuming. 'The British system has advantages, but the Wageningen system does too. The public defence of a thesis offers guarantees, even though the candidate has already gained the title.' / **JB**

LIBRARY IS QUICK AND CHEAP

The Wageningen UR Library is quickest at delivering books and it costs the least, according to a comparative study of university libraries.

The university libraries compare their performances each year and the 2005 report contains good news for the Wageningen library. One of the traditional weak points of the library, the speed with which books reserved reach the reader, has greatly improved. In 2004 Wageningen was the slowest of all university libraries in the Netherlands. In 2005 it did a complete about-turn, and was the quickest.

Librarian Dick van Zaane: 'It's partly due to the way we register lending, but most importantly, we have done our best to make improvements. And that has worked.' The library is also relatively cheap. Wageningen UR spends the least on its library per euro turnover.

Wageningen scores badly, however, when

it comes to the library opening times. Van Zaane: 'We have been bottom of the list for years. We have experimented with longer opening hours, but there was not much demand. I think things will change in the new Forum building. There are far more people walking around there. I expect that it'll now be worthwhile extending the opening hours. The library in the Forum will be open until ten in the evening on weekdays, until five on Saturdays and three on Sundays.'

It is also striking that Wageningen students and researchers make comparatively high use of digital information. Other universities lend out more paper versions of books and journals. The Wageningen library gets far more visitors through digital information channels such as Web of Science. According to Van Zaane this is the result of the library's policy to save paper and invest in digital access to journals. / **KV**

'COVERED IN MUD FROM HEAD TO TOE'

The Wageningen students' sports association Thymos organised a *wadloop* for students on Monday 11 June. Eighteen people of six different nationalities went to Holwerd in Friesland, the starting point of the 13.5 kilometre walk to the island of Ameland.

So exactly what is *wadlopen*? Well, it's an activity that requires the tide to be out, so that you can walk through an area that is usually under water. *Wad* is the Dutch name for the tidal mud flats where this takes place. The walk has to be completed before the tide comes in and submerges the land again. It is possible to do *wadlopen* between the north coast of the Netherlands and the West Friesian Islands, and it is particularly worthwhile if you are interested in the unusual wildlife there.

'The first bit was through an enormous area of mud, where lots of people got stuck and fell over. The upshot: students completely covered from head to toe in mud and lots of laughter. Our guide, a striking man with long silver-grey hair, knew lots about the *wad* and stopped us regularly to look at all sorts of things like *wad* spiders, *wad* snails and shrimps. He also opened oysters for us to eat, but only Ramona, from Germany, was brave enough to try one. We were really lucky with the weather: it was sunny, not too hot and hardly any wind. So it didn't matter when we ended up in a gully that was so deep that the shorter people had to walk with their bags above their heads,' Djûke van der Maat of Thymos describes the day.

Students walked to the island of Ameland on a *wadlopen* excursion with Thymos last Monday. / photo Thymos

The good atmosphere was helped along by two bottles of sun cream. But even though everyone rubbed lots in, some calves got burned. / **NM**

SCIENTISTS EXEMPT FROM INTEGRATION

Scientists from outside the European Union are to be exempted from the integration requirements in the Netherlands. They also no longer need a work permit to be able to work here.

The rules have been relaxed for all scientists, PhD researchers who have a guaranteed place in a research group, and for their families. The Dutch cabinet has introduced the changes in accordance with European guidelines for admitting scientists to the EU.

The migration rules within Europe have also been relaxed. Scientists working in another member state, and who need to come to the Netherlands for research purposes, no longer have to apply for a temporary residence permit.

The rule is now similar to that for students from outside the EU and 'knowledge migrants'. The latter group has to earn at least 45 thousand euros a year, and graduates under thirty have to earn at least 30 thousand euros, but many scientists do not earn such high salaries. For non-EU students who graduate in the Netherlands and want to stay here, the salary requirements were recently reduced to 25 thousand euros.

The Netherlands fears a shortage of highly qualified workers in the near future, and hopes that, by relaxing the rules, it will be able to import more scientific expertise. / **HOP, SVO**

Het is een opkomend specialisme in de archeologie: onderzoek naar het toiletbezoek in vervlogen tijden. De Radboud Universiteit Nijmegen heeft inmiddels een naam opgebouwd op het gebied van ‘antiek sanitair en gebruik van urine’, en organiseert nu een expertmeeting in Rome. Eind juni komen daar 32 deskundigen uit alle delen van de wereld bijeen. Ze zouden natuurlijk een bezoekje kunnen brengen aan een echt Romeins openbaar groepstoilet.

Als je een vrouw vol afgrijzen ziet kijken naar een vaas met bloemen, dan is ze wellicht gewoon jaloers. Een Groningse promovenda ontdekte dat vrouwen die ontevreden zijn over hun eigen lichaam zich niet alleen vergelijken met andere vrouwen, maar ook met objecten. Bij het zien van een slanke vaas beoordelen ‘lichaamsontevreden’ vrouwen zichzelf negatiever dan ‘lichaamstevreden’ vrouwen. Een mooie bos bloemen zal dan wel niks meer helpen.

GO MADEN!

Ik haat schoonmaken en opruimen. Ik wil graag spulletjes om me heen hebben waar ik in kan rommelen en pruttelen. In een net-te kamer voel ik me verloren. Zelf begrijp ik het ook niet helemaal, maar het is een soort territoriumafbakening. De troep van andere mensen tolereer ik niet in mijn domein. Eén sok die niet van mij is, kan me al vreselijk irriteren.

Ik heb het van mijn moeder. Zij heeft haar huis helemaal vol staan met spullen. Met meubels en boeken, tijdschriften, grote en kleine souvenirs uit haar KLM-tijd. Met foto's en kleren, tenten, tassen en schoenen. Ik hou mezelf voor dat ik normaler ben dan zij, maar je kunt je voorstellen dat ik ook wat spulletjes om me heen nodig heb. Gewoon gezellig.

Als ik bezoek verwacht, ben ik niet te be-roerd om me normaler voor te doen dan ik ben. Dan werk ik me een dag van tevoren in het zweet om de afwas van twee weken te doen, een wasje te draaien en soms zelfs de stofzuiger tevoorschijn te halen. Papier in de papierbak en fruitschillen in de biobak. Maar zelfs als ik uren heb gezwoegd in mijn plakkerige schoonmaakjoggingbroek is er altijd wel iemand die het niet kan laten om uit te roepen: ‘wat veel spullen’ of ‘wat een lekker rommeltje’. En als ze me echt ken-nen: ‘wow, je hebt ópgeruimd.’ Wat is dat voor jarenvijftigmoralisme? Is dat opeens weer hip ofzo?

Ik begrijp ook niet dat mensen willen verhui-zen uit een studentenhuus om dat het er ‘zo smerig’ is. Algen in de douche? Als echte Wageningen ben ik juist dol op een groene ruimte. En een groenbak met maden ruikt misschien niet zo fris, maar die beestjes doen wel goed werk. Go maden!

Onze wc is trouwens wel echt te smerig voor woorden; zelfs na drie keer diep insnuiven ruik je hem nog. Toch breng ik er veel tijd door want de strips zijn echt geweldig en de radio gaat automatisch aan. Wat wil een mens nog meer?

Ik bid dat ik nooit zo'n ‘gezellige’ wc krijg met schone witte tegeltjes en een verjaardagska-lender – íew. / **Nicolette Meerstadt**

ROZENGEUR/ Gestoken in roze kledij doet het damesteam Rozengeur van Van Hall Larenstein mee aan het Leeuwarder Studentenkampioenschap Veldvoetbal. Veertig teams speelden op woensdag 6 juni mee in de heren- en damescompetitie, waaronder zeven teams van VHL in Leeuwarden. De hogeschool werd ook, samen met de twee andere hogescholen die Leeuwarden rijk is, vertegenwoordigd in gemengde teams. De herencompetitie, en daarmee de Rabobankcup, werd gewonnen door het VHL-team met de welluidende naam ‘Erectus Enormus’. / AB, foto het Hoge Noorden

PETITIE VOOR DUURZAAM LARENSTEIN

Je eigen kopje afwassen, dubbelzijdig printen en biologische pindakaas in de kantine. Dat zijn enkele wensen van de Sustainable Larenstein Action Group (SLAG), die zich inzet voor duurzaamheid in het onderwijsgebouw in Velp.

Om dat te bereiken heeft SLAG op 6 juni met de medezeggenschapsraad van Van Hall Larenstein een petitie ingediend bij het college van bestuur, waarin ze verzoeken om de oprichting van een speciaal adviesorgaan voor duurzaamheid. Duurzaamheid past bij Larenstein, vindt

de SLAG. ‘We hebben er daarom wel vertrouwen in dat het bestuur wat met de petitie doet’, zegt SLAG-lid Alex van der Meer, docent Bos- en Natuurbeheer. SLAG-lid Loes Verbiesen, tweedejaars Bos- en natuurbeheer vult aan: ‘De school is druk bezig met duurzaamheid in het curriculum, maar niet binnen de eigen instelling. Terwijl dat samenhangt. We studeren om een mooie natuur te creëren.’ SLAG zag een half jaar geleden het levenslicht. Er zijn drie docenten en tien studenten bij betrokken. Er is in Velp een waslijst van zaken die volgens de SLAG

beter kunnen, variërend van het gebruik van biologisch afbreekbare schoonmaak-middelen tot het houden van een tweede-handsboekenmarkt. ‘Ik ben een van de weinige docenten die twee pagina’s op één vel zet en dan dubbelzijdig kopieert’, vertelt Van der Meer. Hij wil overigens niet dat duurzaamheid een constant issue wordt, dat druk oplevert voor studenten en docenten. ‘We willen graag dat de leiding de faciliteiten biedt, zodat iedereen makkelijker bewuste keuzes kan maken.’ / **AB**

GUINNESS BOOK ERKENT BIERRECORD

Het Guinness Book of Records heeft het record voor *The Largest Boat Race* – de langste bierestafette – van studie-vereniging De Veetelers erkend. De officiële oorkonde is binnen.

De langste bierestafette ooit - waarvoor 928 mensen een biertje achterover sloegen – werd op 1 februari van dit jaar voor het bestuursgebouw gehouden, als on-

derdeel van het negende lustrum van De Veetelers. Omdat de bestuursleden Dijkhuizen, Kropff en Breukink destijds de aftrap verrichtten hebben De Veetelers de oorkonde op 6 juni aan Aalt Dijkhuizen overhandigd. Hij beloofde de oorkonde een mooie plek in het bestuursgebouw te geven, zodat iedereen hem kan bewonderen. / **NM**

PLASTERK: BEURS HOOG GENOEG

Onderwijsminister Plasterk ziet geen aanleiding om de beurs van uitwonende studenten te verhogen. Die wordt jaarlijks aangepast aan de inflatie en studenten hebben goede leenmogelijkheden, schrijft de bewindsman in antwoord op Kamervragen van de SP. Het verschil tussen een beurs voor thuis-en uitwonenden bedraagt op dit moment ongeveer 180 euro, terwijl een zelfstandig

wonende student gemiddeld 325 euro per maand kwijt is aan woonlasten. Hierdoor wordt het voor de meeste studenten wel heel erg lastig om op eigen benen te staan, vindt de SP. Een inhoudelijk antwoord geeft de minister niet: hij stelt vast dat zijn voorganger Hermans in 2002 bepaalde dat de normbedragen voor studenten voldoende waren voor hun levensonderhoud. / **HOP**

‘Vlaams sperma gesmaakt in meer dan zestig landen.’ Zo’n kop lees je alleen bij onze zuiderburen. In het artikel staat dat VRV, de Vlaamse marktleider op het gebied van rundersperma, de krachten heeft gebundeld met het Nederlandse CR Delta. Het resultaat is een multinational met een omzet van 125 miljoen euro en ruim 1.200 medewerkers. Misschien wordt het tijd dat Food Valley een broertje krijgt: Sperm Delta.

De vrees dat tweeling Snippe, deelnemers aan het tv-programma The Beauty & de Nerd, de instroom van studenten naar Twente zou dwarsbomen, blijkt ongegrond. De Twentse opleiding Informatica trekt op basis van de vooraanmeldingen ruim tien procent meer eerstejaars. Opleidingsdirecteur denkt dat er sprake is van een positief ‘Snippe-effect’.

Het Eindhovense studentencorps zit wel erg verlegen om leden. Ze hebben hun website – intro.esc.nl – voorzien van zeer wervende teksten: ‘Eindhoven is geil. Het ESC is ervaren. Jij bent sexy. Jij bent stout. Lid worden is sexy. Jij bent ervaren. Studeren is stout. Jij bent sexy. Lid worden is geil. Lid worden is sexy. Jij bent geil. Studeren is geil.’ Daar trek je zeker een bepaald publiek mee.

LIEFDE IN DE TREIN

Je ontmoet iemand in de trein en het is raak. Liefde op het eerste gezicht. Dat overkwam Stephan, die tussen Leeuwarden naar Utrecht in gesprek raakte met een studente van Van Hall Larenstein in Leeuwarden. Helaas vergat hij haar nummer te vragen.

Ten einde raad mailde Stephan de hogeschool met het verzoek hem te helpen zoeken. De ontmoeting in de trein had

plaats op donderdag 7 juni, schrijft hij. Het meisje was erg vrolijk over de open dag die net geweest was. En hij heeft nog twee andere aanknopingspunten: ze was onderweg naar Schoonhoven en heeft ‘natuurlijk donker haar’. Ben jij de enthousiaste studente die Stephan sprak in de trein? Is de vonk wederzijds? Reageer dan via: natuurlijkdonkerhaar@cereales.nl / AB

IDEALISFEEST VOOR HUURDERS

Wie zin heeft in een feestje heeft geluk als hij een kamer huurt bij studentenhuusvester Idealis. Huurders van Idealis mogen op 21 juni meefeesten in het Stadion de Wageningse Berg. Een uitgebreid programma met meerdere podia met bands, straattheater, dj’s, acrobatiek en workshops luistert dan het vijftigjarig bestaan

van Idealis op. Ook zal de winnaar bekend worden gemaakt van de fotowedstrijd die voor deze gelegenheid is uitgeschreven. Huurders die zich uiterlijk vrijdag 15 juni opgeven door naam en adres te mailen naar jubileumfeest@idealis.nl ontvangen een toegangskaart en drie gratis consumptiebonnen. / RE

CHOCOLAFONTEIN/ Verwende nesten konden op donderdag 7 juni hun hart ophalen op SSR-W. Tijdens het *Spoiled!*-feest konden ze zich tegoed doen aan champagnecocktails en gesmolten chocolade. Voor een euro kregen bezoekers een bordje met soesjes, aardbeien, marshmallows en stukjes banaan die ze onder een chocoladefonteintje konden houden. Vooral de dames maakten hier dankbaar gebruik van. In groepjes stonden ze smakelijk te kliederen. Bij de champagnebar was vooral de *kir royal* populair, champagne met crème de cassis en een rode kers. Voor alle Paris Hiltons die het feest hebben gemist: niet getreurd. SSR heeft de twee fonteinen gekocht. / NM, foto GA

HET ECHTE WERK

CREMATORIUM VOOR RUPSEN

Bob Hubers brandt eikenprocessierupsen uit bomen, snoeit takken, telt luizen en helpt boomstronken verwijderen tijdens zijn stage bij Kuppen Boomverzorging in Mill. Hij is derdejaars Bos- en natuurbeheer bij Van Hall Larenstein in Velp en heeft als afstudeerrichting Bosbouw/Urban Forestry gekozen.

‘In deze tijd beginnen de eikenprocessierupsen te vervellen. In de nesten blijven brandhaartjes achter die bultjes en jeuk veroorzaken bij mensen. De gemeente Helmond schakelt Kuppen in als er meldingen zijn van nesten. Met een zuigwagen zuigen we met een soort slang de rupsen van de eiken. Bovenop de wagen zit een crematorium waarin ze worden verbrand. Het is een nieuwe machine – de *Parasite Hit* – die kort geleden uitgebreid op tv en in de krant is geweest. Vandaag en de afgelopen dagen ben ik rupsen wezen branden op plaatsen waar we met de zuigwagen niet kunnen komen. Dat doe ik met een stok met een brander erop. Ik sta dan vaak op een ladder en houd een emmer onder het afval. Het was erg warm de laatste dagen en ik draag een beschermend pak vanwege het brandgevaar. Eén keer had ik het pak niet helemaal aan vanwege de warmte. Toen kreeg ik zelf last van die brandhaartjes. Bultjes zo klein als speldeknoopjes en het jeukt nog steeds. Het werk is heel afwisselend. Na die zware storm in januari hebben we in Grave, waar veel omgewaaide bomen lagen, stobben gefreesd. Stobben zijn stronken,

die dan met een soort ronddraaiende beitelkop versnipperd worden. Verder ben ik een paar keer meegeweest met de werkvoorbereider die moest kijken of een boom van binnen rot was. En binnenkort beginnen we met de zomersnoei van lindebomen en platanen. Het bedrijf heeft onderhoudscontracten met verschillende gemeentes en met particulieren. Ik heb ook meegeholpen met de bestrijding van bladluizen op lindebomen. Een luis vreet de hele dag blad en scheidt een eiwit af dat de bladeren - en de auto’s die onder de lindes staan - plakkerig maakt. Eerst hebben we een paar weken monitoring gedaan. Dan knip je een takje af van een boom, pakt vijf willekeurige blaadjes en telt het aantal bladluizen. Je maakt onderscheid tussen jonge, volwassen en gevleugelde luizen. Afhankelijk van het aantal luizen en het weer - want na een flinke regen- en onweersbui spoelen de luizen vanzelf weg - wordt besloten om wel of niet te spuiten met een biologisch bestrijdingsmiddel. Voor Larenstein heb ik de MBCS Helicon in Velp gedaan. Toen liep ik stage bij Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer. Nu loop ik voor het eerst een langere stage bij een particulier bedrijf en dat bevalt beter. Hier ga ik iedere dag met iemand op pad. Je komt overal en je bent niet wekenlang met hetzelfde bezig. Van de vijf dagen ben ik zo’n anderhalve dag op kantoor. Het liefst ben ik veel buiten. Dit soort werk zou ik best willen doen.’ / Alexandra Branderhorst

Een Engelse varkensboer heeft een slimme inkomstenbron aangeboord. Hij laat zijn biggen met verf sponzen ‘kunstwerken’ produceren die per stuk een kleine 25 euro opbrengen. Het schilder talent van de kleine Pigasso’s werd bij toeval ontdekt toen de dieren op een ambachtsmarkt losbraken en snuffelden in verfpotten. Volgens de eigenaar is de stijl van de varkens moeilijk te vangen: ze houden niet van kubisme en komen nog het dichtst bij het pointillisme.

Gooi je dure Viagrapillen maar bij het afval; walnoten vormen een uitstekend alternatief. Dat claimen wetenschappers in Maleisië. Ze hebben een natuurlijke walnootpil ontwikkeld met een hoog gehalte aan het eiwit arganin dat de bloedtoevoer naar de penis stimuleert. De pil zou tevens helpen tegen vermoeidheid, suikerziekte en hart- en vaatziekten, en zal dus wel een kraker worden. Wij voegen de term ‘walnut’ alvast toe aan ons spamfilter.

PRIKBORD

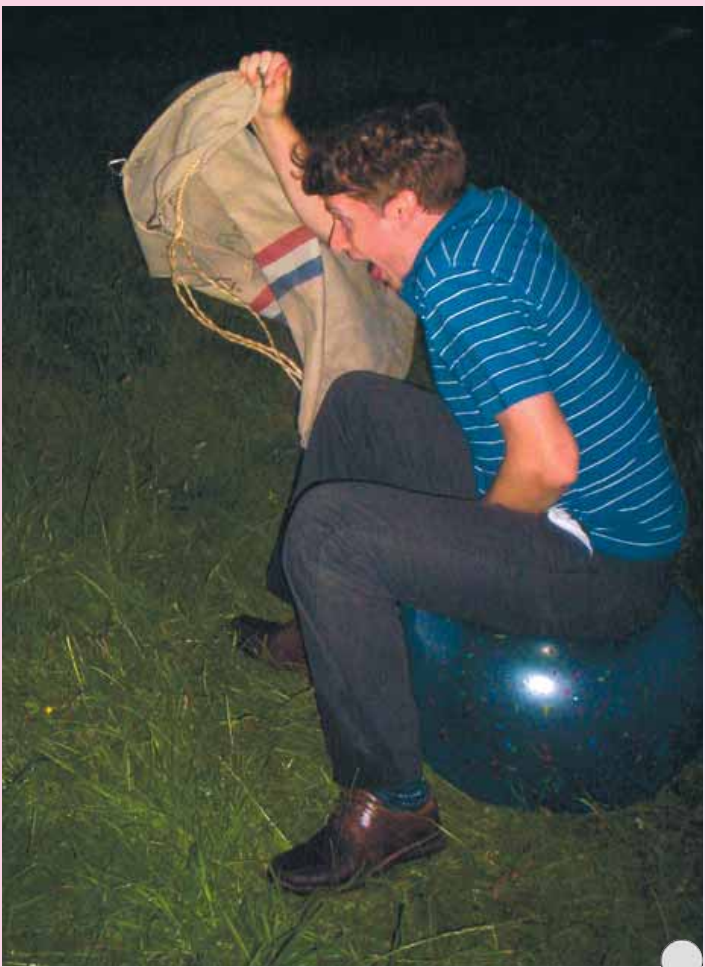
prikbord@cereales.nl

VOOR JE MOOISTE FOTO, JE EERSTE VERHAAL, JE EIGEN CARTOON

PICKNICK

Studentenvolleybalvereniging WaHo heeft een goed seizoen achter de rug, mailt voorzitter Astrid Bos. ‘Maar liefst drie teams zijn kampioen geworden in hun klasse en zijn daarmee gepromoveerd.’ Om het succesvolle volleybaljaar gezamenlijk af te sluiten en de actieve leden te bedanken, organiseerde het bestuur de traditionele Actieve Ledenavond. Astrid: ‘Dit keer was er voor een picknick gezorgd in de uiterwaarden. Ook was er een aantal spelletjes georganiseerd zoals trefbal, twister, ballonscheren en een heuse skippybal- en zaklooproace. Het was een zeer gezellige avond!’

SPEEDDATEN IN LIJKZICHT

De vrouwelijke bewoners van Huize Lijkzicht in Wageningen willen hun huisgenoten graag goed verzorgen. Alle vier de mannen die in het studentenhuus wonen zijn vrijgezel, en daar willen de dames iets aan doen; met een huis-speeddate. Mijn nieuwsgierigheid is geprikkeld en ik besluit me aan te melden. Woensdagavond is het zover, en begeef ik me net als een paar andere zenuwachtige kandidates naar de Rouwenhofstraat. Bij de bel twijfel ik nog even, maar voor ik het weet zit ik in de keuken met de andere twee Chinese meiden. Er zijn veel afmeldingen, en de huisgenotes zijn nog druk aan het bellen om toch dames te krijgen voor de tweede ronde. Ze vertellen hoe lief hun huismannen zijn, en dat we ze op hun eigen kamers gaan ontmoeten. Aan de hand van foto's en een verhaaltje mogen we kiezen. Ik kom eerst bij Chris terecht, die al aan de whisky zit. Op zijn zolderkamer kletsen we over van alles, maar ik heb geen idee meer waarover. Het begin is wat zenuwachtig, maar eigenlijk gaat het vanzelf.

Jelle heeft een vier-op-een-rij spel klaargezet. Helaas lukt het hem niet om mij te laten winnen. En focussen op het spel én het gesprek is wat moeilijk. Martijn lijkt het minst zijn best te hebben gedaan, hij is duidelijk voor nonchalance gegaan. Erik ziet er het beste uit, in een overhemd en stropdas, en hij heeft bonbons gekocht. Hoewel het allemaal als grap is begonnen, hebben de heren flink hun best gedaan. ‘Ik heb snel nog wijn gekocht, want ik hoorde dat de anderen dat ook deden.’ Een ander heeft nog snel kaarsjes neergezet en allemaal hebben ze hun kamer opgeruimd. Na de dates praten de dames even na in de keuken. Iedereen is onder de indruk van de moeite die de mannen zich hebben getroost, en na al die wijn is de sfeer ontspannen. Een van de meiden merkt op dat Erik er hot uitzag. Helaas voor hem doelt ze op de hoeveelheid kleren die hij aanhad. Gelukkig hebben we allemaal een andere voorkeur. / Nicolette Meerstadt

